

آسیب‌شناسی نظام آماری کشور
۵. مطالعه تطبیقی قانون آمار در کشورهای منتخب
و توصیه‌های سازمان ملل

معاونت پژوهش‌های اقتصادی
دفتر: مطالعات اقتصادی

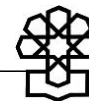
کد موضوعی: ۲۲۰
شماره مسلسل: ۱۶۶۱۶
مهرماه ۱۳۹۸

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده.....
۲	مقدمه.....
۲	۱. توصیه‌های واحد آماری سازمان ملل متحد.....
۲	۱-۱. محتوای قانون.....
۳	۱-۱-۱. کنشگران اصلی (در قانون آمار).....
۳	۱-۱-۲. قانون: کوتاه یا بلند.....
۴	۱-۱-۳. قانون: بازدارندگی و ضمانت اجرا.....
۴	۱-۱-۴. دسترسی به اطلاعاتی که مورد حمایت سایر قوانین است.....
۵	۱-۱-۵. مشاوره قانونی.....
۵	۱-۱-۶. ترتیبات قانونی ویژه سیستم‌های غیرمتمرکز.....
۶	۱-۱-۷. چارچوب قانون پیشنهادی سازمان ملل.....
۸	۲. قانون آمار کشورهای منتخب.....
۹	۲-۱. ژاپن.....
۹	۲-۱-۱. ساختار نظام آماری.....
۱۰	۲-۱-۲. قانون آمار.....
۱۵	۲-۲. هلند.....
۱۵	۲-۲-۱. ساختار نظام آماری.....
۱۶	۲-۲-۲. قانون آمار.....
۱۹	۲-۳. کره جنوبی.....
۱۹	۲-۳-۱. ساختار نظام آماری.....
۱۹	۲-۳-۲. قانون آمار.....

- ۲-۴. انگلستان (بریتانیا و ایرلند شمالی) ۲۵
- ۲-۴-۱. ساختار نظام آماری ۲۵
- ۲-۴-۲. قانون آمار ۲۸
- ۲-۵. ایران ۲۹
- ۲-۵-۱. ساختار نظام آماری ۲۹
- ۲-۵-۲. قانون آمار ۳۰
۳. جمع‌بندی: آسیب‌شناسی قانون آمار ایران با توجه به توصیه‌های سازمان ملل و قوانین کشورهای منتخب ۳۱
- ۳-۱. تعریف آمارهای رسمی ۳۱
- ۳-۲. نهادها و واحدهای اجرایی و نظارتی آماری ۳۱
- ۳-۳. برنامه کاری، تقویم و گزارش سالیانه ۳۳
- ۳-۴. شورای آمار ۳۳
- ۳-۵. داده‌های ثبتی و اشتراک‌گذاری آمار ۳۴
- ۳-۶. داده‌های ناشناس (محرمانگی آمارهای شخصی) ۳۴
- ۳-۷. جرائم ۳۴
- ۳-۸. الزامات قانونی مربوط به تولید و انتشار آمار در سایر قوانین ۳۵
- ۳-۹. ارتباط با نهادهای بین‌المللی ۳۵
- ۳-۱۰. ارزیابی کیفیت آمارها ۳۵
- ۳-۱۱. مقررات دوره انتقال ۳۵
- منابع و مآخذ ۳۶

آسیب‌شناسی نظام آماری کشور
۵. مطالعه تطبیقی قانون آمار در کشورهای منتخب
و توصیه‌های سازمان ملل

چکیده

بررسی قانون آماری کشورهای مختلف و تجربه آنها در اصلاح نظام آماری، نقش مهمی در ارزیابی خلأها و نواقص قانونی کشور دارد. به‌خصوص اگر این ارزیابی با در نظر گرفتن آسیب‌ها و چالش‌های نظام آماری فعلی کشور و تجربه کشورها در مواجهه با آن دست چالش‌ها باشد. این مطالعه با توجه به این دغدغه تدوین شده است و در کنار بررسی قانون کشورهای منتخب که شامل ژاپن، کره جنوبی، هلند و انگلستان می‌شود، توصیه‌های سازمان ملل درباره چارچوب و محتوای قانون و مقایسه آن با خلأها و چالش‌های قانونی در ایران نیز مورد توجه قرار گرفته است. در این مطالعه نکات قابل استفاده مهمی درباره موارد زیر از تجربیات کشورها و توصیه‌های سازمان ملل برداشت شده است که در متن و جمع‌بندی گزارش جزئیات آن ارائه شده است:

۱. تعریف آمارهای رسمی
۲. نهادها و واحدهای اجرایی و نظارتی آماری
۳. برنامه کاری، تقویم و گزارش سالیانه
۴. شورای آمار
۵. داده‌های ثبتي و اشتراك‌گذاري آمار
۶. داده‌های ناشناس (محرمانگی آمارهای شخصی)
۷. جرائم
۸. الزامات قانونی مربوط به تولید و انتشار آمار در سایر قوانین
۹. ارتباط با نهادهای بین‌المللی
۱۰. ارزیابی کیفیت آمارها
۱۱. مقررات دوره انتقال

مقدمه

در ادامه سلسله مطالعات آسیب‌شناسی نظام آماری ایران که با هدف اصلاح ساختاری نظام آماری از طریق تدوین قانون نظام آماری کشور انجام می‌شود، بررسی تجربه جهانی در این زمینه ضروری و مفید است. در این راستا، موضوع از دو بعد قابل بررسی است. اول بررسی توصیه‌های نهادهای مرتبط بین‌المللی نظیر واحد آماری سازمان ملل درباره چارچوب و محتوای قانون نظام آماری و دوم قوانین آمار برخی از کشورهای منتخب. در گزارش قبلی (شماره ۴) این سلسله مطالعات، به موضوع توصیه‌های سازمان ملل درباره نظام آماری به‌طور کلی پرداخته شد. در اینجا توصیه‌های سازمان مذکور در رابطه با قانون آمار ارائه می‌شود. همچنین نظام آماری و قانون آمار کشورهای منتخب بررسی شده و با شرایط ایران مقایسه می‌شود. در نهایت نیز برداشت‌های لازم از این مطالعه در راستای اصلاح نظام آماری و تدوین قانون آمار ایران صورت می‌گیرد. در اینجا قانون آمار کشورهای مختلفی بررسی شده و از میان آنها قانون آمار کشورهای ژاپن، کره جنوبی، هلند و انگلستان به‌طور دقیق‌تر مورد تحلیل و ارزیابی قرار گرفته است. در انتخاب کشورها سعی شده است که اولاً کشورهایی انتخاب گردند که طی یک یا دو دهه اخیر نسبت به تدوین یا اصلاح قانون خود اقدام کرده‌اند، ثانیاً در میان آنها کشورهای با نظام آماری متمرکز و غیرمتمرکز وجود داشته باشد و ثالثاً دغدغه‌های اصلی کشورها که منجر به اصلاح قانون آمار آنها شده است با دغدغه‌های فعلی نظام آماری ایران نظیر استقلال، تقسیم کار و کیفیت آمارها نزدیک باشد.

۱. توصیه‌های واحد آماری سازمان ملل متحد^۱

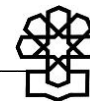
بخش E هندبوک سازمان آماری سازمان ملل به موضوع قانون آمار اختصاص یافته است. در ادامه (قسمت ۱-۱) ترجمه کامل این بخش ارائه می‌شود. علاوه بر این در ضمیمه ۱ هندبوک مذکور هم با توجه به نکات گفته شده در بخش E و تجربه کشورهای مختلف در تنظیم قانون، چارچوب پیشنهادی برای یک قانون مناسب آماری ارائه شده است که در اینجا نیز به مهم‌ترین سرفصل‌های آن پرداخته خواهد شد.

۱-۱. محتوای قانون

«موضوع قانونگذاری آماری را می‌توان به دو مبحث عمده خلاصه کرد: جنبه مرتبط با الزام، برای اعمال دسترسی دولت به آمارها از طریق واحد آماری و جنبه مرتبط با اطمینان از حفظ محرمانگی آمارهای جمع‌آوری شده از افراد».

قوانین مرتبط با نهادهای آماری علی‌رغم تفاوت در به‌کارگیری واژگان، نوعاً شبیه هم هستند: دولت

1. United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Statistics Division

وظایف و اختیارات مشخصی را به یک دستگاه که بعد از آن به عنوان نهاد آماری تعیین می‌شود، واگذار می‌کند. در قانون ساختار سازمانی دستگاه مذکور، مواردی نظیر شرایط ضروری رئیس آن، محدودیت‌های ناظر بر عملیات اجرایی دستگاه و مکانیسم پاسخگویی برای جلوگیری از سوءاستفاده از اختیارات دستگاه در راستای منافع شخصی، تعیین می‌شود. قانون تعیین می‌کند که انتظار می‌رود نهاد آماری با اطلاعاتی که در اختیارش قرار می‌گیرد چکار کند و نسبت به چه مواردی پاسخگو باشد. از جامعه پاسخ‌دهندگان (آماردهندگان) خواسته می‌شود که اطلاعات مورد تقاضای نهاد آماری، مادامی که مطابق با قانون باشد را ارائه دهند. در عوض به منظور حفظ حقوق شخصی افراد، نهاد آماری ملزم به حفظ محرمانگی آمارهای پاسخ‌دهندگان است. اگر نهاد آماری این تعهد را رعایت نکند، کارکنان مربوطه آن، مشمول مجازات‌های مشخصی می‌شوند. اگر اشخاص هم از ارائه اطلاعات سرپیچی کنند آنها هم مشمول مجازات‌های مشخصی می‌شوند. اگرچه قوانین مختلف از نظر اندازه، سبک، جزئیات و دامنه متفاوتند، با این حال هر قانونی نکات اساسی و بنیادی بالا را تعیین تکلیف نکند، ناقص خواهد بود.

۱-۱-۱. کنشگران اصلی (در قانون آمار)

معمولاً قوانین کنشگران اصلی را تعیین و اختیارات و مسئولیت‌هایشان را تعیین می‌کند. در قوانین مرتبط با آمارهای رسمی، این کنشگران عبارتند از:

- وزیر مربوط
 - رئیس نظام آماری
 - نهاد آماری و کارکنان آن
 - واحد (دستگاه) مسئول هماهنگی در نظام آماری
 - آمار دهندگان (پاسخ‌دهندگان آماری)
- همچنین قانون آمار تعاملات با سایر دستگاه‌ها شامل موارد زیر را تعیین می‌کند:
- سایر ادارات دولتی
 - نهادهای فراملی و بین‌المللی
 - جامعه نخبگان
 - تجار و سایر فعالان مرتبط با فعالیت‌های آماری

در کشورهای دارای قانون اساسی فدرال، قانون رابطه بین نهاد آماری فدرال، نهادهای آماری واقع در اجزای منطقه‌ای دولت و سایر نهادهای دولت محلی را تعیین می‌کند.

۱-۱-۲. قانون: کوتاه یا بلند

اندازه قانون در وهله اول یک موضوع سلیقه‌ای است با این حال، تبعات آن مهم و واقعی هستند. یک قانون طولانی از این نظر مطلوب است که در زمان اجرا بر مبنای آن از تصمیمات سلیقه‌ای سیاسی

جلوگیری می‌شود. برای مثال، با جزئیات جایگاه واحد هماهنگ‌کننده و شورای ملی آمار برای جلوگیری از دستکاری آمارها با اغراض سیاسی را مشخص می‌کند.

با این حال، هر چقدر جزئیات بیشتری در قانون آورده شود، کمتر امکان تعدیل آن متناسب با تغییر شرایط را فراهم می‌کند. در طول زمان، تغییرات محیطی و سایر اتفاقات ناخواسته نیاز به تغییرات قانونی را ایجاد می‌کند. با این حال، معمولاً بسیار دشوار است که سیاستیون را به اصلاح قانون آمار قانع کرد. قوانین خلاصه یا همراه با جزئیات هر دو منافع خاص خود را دارند. در برخی شرایط، یک قانون خیلی کلی به واحد آماری که عملکرد مناسبی تا حالا داشته است امکان انعطاف‌پذیری بالایی را می‌دهد. در مقابل، یک قانون طولانی و دارای جزئیات سفت و سخت، از کنشگران اصلی به خوبی حمایت می‌کند. با این حال، در هر دو اشکالاتی هم وجود دارد. در نهایت لازم است یک نقطه بهینه بین این دو امکان، شناسایی و توسط قانونگذار در قانون عملیاتی شود.

۳-۱-۱. قانون: بازدارندگی و ضمانت اجرا

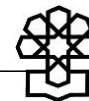
حمایت قانونی برای پاسخ به تقاضای آمارگیران، از طریق تعریف جرائم قانونی برای عدم پاسخ‌دهی، برای اطمینان از بالا بودن نرخ پاسخ‌دهی بسیار مهم است که در جای خود برای کیفیت کلی آمارها ضروری است. با این حال، موضوع به این سادگی‌ها هم نیست. در واقع، وجود اجبار قانونی برای اطمینان از پاسخ‌گویی اشخاص صرفاً کارکرد یک عامل بازدارنده رسمی را دارد. در بیشتر کشورها علی‌رغم اینکه این اجبار به خوبی در قانون تعریف شده است، واحد آماری هرگز از آن استفاده نمی‌کند یا خیلی خیلی کم استفاده می‌کند.

فارغ از اینکه این موضوع در قانون به صورت صریح تصریح شده باشد یا به‌طور ضمنی، امروزه معمولاً به‌صورت سیستم مختلط عمل می‌شود. به‌عبارت دیگر در مواردی از توسل به الزام قانونی و در مواردی با واگذار کردن به اختیار پاسخگویان طرح‌های آمارگیری اجرا می‌شود. برای مثال، همه سؤالات از شرکت‌ها اجباری در نظر گرفته می‌شود و قانون بدون ابهام این را بیان می‌کند. در عین حال، همه نظرسنجی‌ها از افراد و خانوارها اختیاری در نظر گرفته می‌شوند. اینکه این موضوع به‌صورت صریح بیان شود یا اینکه به چالش کشیده شود تا حد زیادی به محیط سیاسی و حقوقی و نگرش عمومی به حریم خصوصی بستگی دارد.

سیستم به هر نحوی که باشد، با وجود اهمیت و نقش اساسی نحوه تعامل دو طرفه در نرخ پاسخ‌دهی، قانون می‌تواند شرایط لازم برای شکل‌گیری چنین تعاملی را فراهم کند.

۴-۱-۱. دسترسی به اطلاعاتی که مورد حمایت سایر قوانین است

بهینه است که قانون آمار به‌طور صریح حق دسترسی نهاد آماری به دیگر داده‌های دولتی را فراهم کند. این موضوع باید به‌منظور ساده‌سازی امور دولت و مهم‌تر از آن برای جلوگیری از کاغذبازی و مراجعه

اضافه به پاسخ‌دهندگان صورت گیرد.

حق دسترسی نهاد آماری به اطلاعات اداری مفید برای اهداف آماری باید به‌طور صریح از قوانینی که از این اطلاعات یا به‌طور کلی اطلاعات ثبتی حمایت می‌کنند، مستثنا شود. یک حالت ایدئال آن است که هر دو وجه موضوع را در نظر بگیرد. به نحوی که قانون آماری حق و شرایط دسترسی را مشخص کند و در قانون مجزایی که مربوط به پاسداری از اطلاعات اداری است حق دسترسی نهاد آماری برای اهداف آماری را مستثنا کند.

۵-۱-۱. مشاوره قانونی

اگرچه ساختار و محتوای قانون باید دقیق باشد، مسئول آمار باید به مشاوره قانونی دسترسی داشته باشد. ترجیحاً یک مشاوره قانونی تخصصی که دارای تخصص در تفسیر قانون آمار و استثنائات مختلف آن باشد. مشاوره قانونی به‌خصوص در مواردی که بین مقررات قانون آمار در مورد حق دسترسی‌ها با سایر محدودیت‌های موجود در سایر قوانین تعارضی وجود داشته باشد، دارای ارزش فوق‌العاده است. در این راستا تعریف شورا یا کمیسیون‌ها یا کمیته‌های تخصصی با جایگاه مشورتی تعریف شده، در ساختار نظام آماری می‌تواند مفید باشد.

۶-۱-۱. ترتیبات قانونی ویژه سیستم‌های غیرمتمرکز

در سیستم‌های غیرمتمرکز قانون آمار باید برای همه اجزای سیستم آماری تنظیم و اجرا شود. برای مثال، اگر یک واحد آماری یا دفتر تحقیقاتی در بانک مرکزی واقع باشد، آیا حق تعیین شده برای جمع‌آوری داده از سایر بانک‌ها بر مبنای حقوق حاکمیتی کلی بانک مرکزی یا قوانین و مقررات خاص دیگر این اجازه را به واحد مربوطه برای جمع‌آوری اطلاعات تکمیلی و اضافی برای اهداف آماری را می‌دهد؟ اگر واحدهای آماری مجزایی در وزارتخانه‌های حمل‌ونقل، کشاورزی، مشاغل عمومی، امور داخلی و غیره وجود داشته باشد، حقوق و محدودیت‌های آنها برای جمع‌آوری داده و دسترسی به داده‌های خرد و داده‌های ثبتی چیست؟ چگونه نهاد مرکزی آمار تصمیم می‌گیرد که یک جزء از نظام آماری عملکرد مناسبی دارد یا باید داشته باشد؟ در حالت ایدئال حداقل مقررات زیر باید در نظر گرفته شود:

- همه اجزای نظام آماری باید یک مبنای قانونی برای فعالیت‌های جمع‌آوری آمار خود داشته باشند،
- همه اجزا باید دارای مقرراتی باشند که مشروعیت قانونی، پاسخگویی و تعهد آنها برای نگهداری مطمئن اطلاعات شخصی را تعریف کرده و همچنین جرائم عدم تعهد احتمالی آنها را نیز مشخص نماید،
- همه اجزا باید مقید به مقررات و موارد حفاظتی مشابه باشند که براساس آن اطلاعات فردی بتواند به‌منظور همگرایی آماری و به‌طور کلی کار تحلیل مؤثر به اشتراک گذاشته شود،
- قانون باید شامل مقرراتی باشد که نیاز و تعریف هماهنگی آماری را اذعان داشته و نحوه حاصل شدن آن را مشخص کند.

۷-۱-۱. چارچوب قانون پیشنهادی سازمان ملل

در ضمیمه ۱ هندبوک سازمان آماری سازمان ملل چارچوبی برای تنظیم قانون آمار کشورها پیشنهاد شده است. علاوه بر این در قانون پیشنهادی سازمان ملل برای کشورهای شرق اروپا، منطقه قفقاز و آسیای میانه نیز چارچوبی به کار گرفته شده است که علی‌رغم اشتراکات، تفاوت‌هایی با چارچوب ارائه شده در هندبوک دارد:

چارچوب قانون پیشنهادی هندبوک سازمان ملل

الف) مقررات عمومی

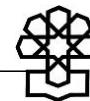
۱. تعاریف
 - رئیس نظام آماری
 - نهاد یا نهادهای آماری
 - وزیر مربوط
 - پاسخ‌دهندگان
 - شورا
۲. انتصاب رئیس نظام آماری
۳. نقش و وظایف رئیس نظام آماری
۴. تعریف نهاد مرکزی آمار کشور و وظایف آن
۵. برنامه کاری، تقویم و گزارش سالیانه
۶. تعریف شورای ملی آمار و وظایف آن

ب) فعالیت‌های آماری و جمع‌آوری داده

۱. پرسنل آماری
۲. اشتراک‌گذاری اطلاعات
۳. مقررات مربوط به ارائه اطلاعات و ارائه اطلاعات نادرست و غیرقانونی
۴. مقررات مربوط به دسترسی به داده‌های ثبتی و مدارک و امتناع از دسترسی به آنها

ج) حفظ محرمانگی داده‌ها

۱. ممانعت از افشای اطلاعات
۲. ادای سوگند
۳. استفاده از اطلاعات بجز در موارد مرتبط با این قانون
۴. مقررات مربوط به آمارهای محرمانه

چارچوب قانون پیشنهادی سازمان ملل برای کشورهای اروپای شرقی، منطقه قفقاز و آسیای میانه

فصل اول- هدف و قلمرو قانون

۱. هدف و قلمرو قانون

۲. ارکان قانون

فصل دوم- اصول اساسی و تعاریف مربوط به آمارهای رسمی

۳. اصول اساسی آمارهای رسمی

۴. تعاریف

فصل سوم- تشکیلات نظام آماری

۵. دفتر ملی آمار

۶. رئیس نظام آماری

۷. دیگر تولیدکنندگان آمارهای رسمی

فصل چهارم- شورای آمار و دیگر واحدهای مشورتی

۸. شورای آمار

۹. دیگر واحدهای مشورتی

فصل پنجم- هماهنگی نظام ملی آماری و برنامه‌های آماری

۱۰. هماهنگی فعالیت‌های ملی آماری

۱۱. برنامه‌ریزی فعالیت‌های ملی آماری

۱۲. برنامه آماری چندساله

۱۳. برنامه آماری سالیانه

۱۴. تصویب برنامه‌های آماری

فصل ششم- جمع‌آوری داده‌ها

۱۵. مجوز جمع‌آوری داده

۱۶. پاسخ‌دهندگان

۱۷. دسترسی به داده‌های اداری

۱۸. سرشماری

۱۹. آمارهای ثبتی

فصل هفتم- محرمانگی آماری

۲۰. داده‌های مرتبط با محرمانگی

۲۱. استفاده انحصاری برای اهداف آماری

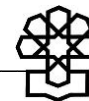
۲۲. پردازش و ذخیره‌سازی ایمن داده‌ها

۲۳. دسترسی به اطلاعات فردی در نظام آماری
۲۴. دسترسی به داده‌های محرمانه برای اهداف تحقیقی
۲۵. تعهدات محرمانگی
۲۶. قراردادهای واگذاری وظایف
- فصل هشتم - کیفیت آمارهای رسمی
۲۷. تعهدات کیفی
۲۸. ارزیابی کیفی
- فصل نهم - انتشار
۲۹. ارائه آمارها
۳۰. سیاست‌های انتشار
- فصل دهم - خدمات آماری
۳۱. ارائه خدمات پردازش آماری
۳۲. ارائه خدمات جمع‌آوری داده‌ها
- فصل یازدهم - همکاری بین‌المللی
۳۳. مشارکت در همکاری‌های بین‌المللی
۳۴. تبادل بین‌المللی داده‌ها
- فصل دوازدهم - جرائم (نقص قانون)
۳۵. جرائم مربوط به محرمانگی
۳۶. جرائم مربوط به عدم فراهم‌سازی داده‌ها
- فصل سیزدهم - ارتباط با سایر قوانین
۳۷. مواد مربوط به آمار در سایر قوانین
- فصل چهاردهم - اجرای قانون
۳۸. ترتیبات مربوط به دوره انتقالی و اجرای قانون

۲. قانون آمار کشورهای منتخب

در این بخش از گزارش قانون آمار چهار کشور منتخب مورد بررسی قرار گرفته است. در انتخاب کشورهای مورد مطالعه قیدهای زیر در نظر گرفته شده است:

۱. کشورهای منتخب جزء کشورهای پیشرو در زمینه آمار باشند،
۲. در بین کشورها منتخب، کشورهای با نظام آماری متمرکز و غیرمتمرکز حضور داشته باشند،

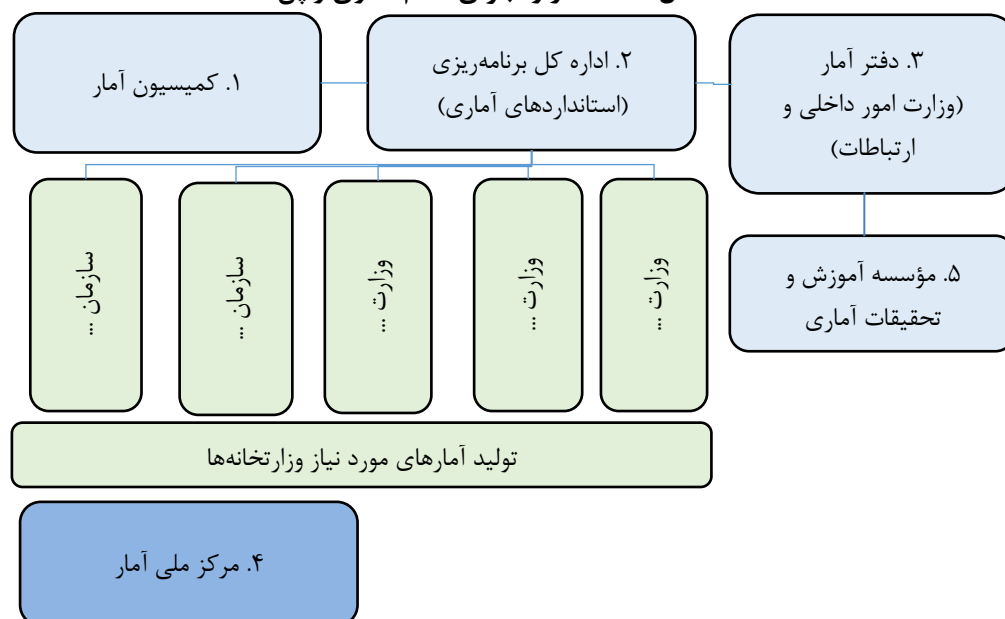
۳. قوانین آنها در یک یا دو دهه اخیر تصویب یا مورد بازنگری قرار گرفته باشند،
۴. جنس مسائل مرتبط با اصلاح قوانین آنها با مسائل فعلی نظام آماری ایران سنخیت داشته باشد.
بر این اساس، کشورهای هلند، انگلستان، ژاپن و کره جنوبی انتخاب شدند که در ادامه به طور
جداگانه به نظام آماری و به خصوص قانون آمار آنها پرداخته شده و نکات و آموزه‌های مورد نیاز برای
نظام آماری ایران استنباط خواهد شد.

۲-۱. ژاپن

۲-۱-۱. ساختار نظام آماری

در ژاپن وزارت امور داخلی و ارتباطات^۱ وظیفه هماهنگی و مدیریت نظام آماری را به عهده دارد. ساختار
نظام آماری این کشور غیرمتمرکز است. نمودار زیر ساختار نظام آماری ژاپن را نشان می‌دهد:

شکل ۱. ساختار و اجزای نظام آماری ژاپن

Source: Statistics Bureau, Ministry of Internal Affairs and Communications, <http://www.stat.go.jp/english/info/guide/2017guide.html#p0101>.

وظایف هریک از اجزای پنج‌گانه نظام آماری ژاپن به شرح زیر است:

۱. کمیسیون آمار

- جزء مشورتی نظام آماری

۲. اداره کل برنامه‌ریزی (استانداردهای آماری)

- هماهنگی فعالیت‌های آماری میان وزارتخانه‌های مختلف
- برنامه‌ریزی و تشویق امور پایه آماری
- ارزیابی و هماهنگی سرشماری‌ها و نمونه‌گیری‌های آماری
- هماهنگی و تهیه جداول داده-ستانده ملی
- وضع استانداردهای آماری
- ارتقای محیط نمونه‌گیری آماری
- هماهنگی فعالیت‌های بین‌المللی آماری

۳. دفتر آمار

- برنامه‌ریزی و اجرای آمارهای بنیادی رسمی
- انتشار اطلاعات آماری
- همکاری بین‌المللی در روش‌ها و تکنیک‌های آمار

۴. مرکز ملی آمار^۱

- جدول‌بندی آمارهای بنیادی ملی
- فراهم‌سازی شرایط برای واحدهای خصوصی و دولتی برای ایجاد و استفاده از زیرساخت‌های لازم برای آمارهای رسمی
- همکاری در فراهم‌سازی اطلاعات آماری توسط نهادهای دولتی ملی و نیز نهادهای عمومی و دولتی محلی

۵. مؤسسه آموزش و تحقیقات آماری

- اجرای تحقیقات جامع آماری
- ارائه آموزش‌های آماری

۲-۱-۲. قانون آمار

قانون آمار ژاپن آخرین بار در سال ۲۰۰۷ اصلاح شده است. از جمله مهم‌ترین دلایلی که برای اصلاح قانون در این کشور بیان شده‌اند عبارتند از:

- افزایش قابلیت کاربرد آمارها برای جامعه در کنار دولت،
- تقویت به‌کارگیری داده‌های ثبتی در کنار آمارهای نمونه‌گیری یا سرشماری،
- تطبیق آمار و به‌کارگیری آن با توجه به تحولات حوزه ICT،
- ارتقای هماهنگی واحدهای آماری.

۱. مرکز ملی آمار ژاپن يك نهاد مستقل عمومي است. نهادهای مستقل عمومي (Incorporated Administrative Agency or Independent Administrative Institution) در ژاپن از مقررات حاکم بر نهادهای دولتی و وزارتخانه‌ها تبعیت نمی‌کنند و مقررات ویژه خود را دارند که نزدیک به مقررات خصوصی است.

این قانون در هفت فصل تنظیم شده است و در انتها نیز مقررات تکمیلی که ناظر به تصریح وظایف دستگاه‌های مختلف در اجرای قانون و شرایط دوره انتقال از قانون قبلی به قانون جدید است ارائه شده است. در ادامه چارچوب و مهم‌ترین وجوه قانون آمار ژاپن ارائه شده است:

فصل اول – مقررات عمومی

- هدف
- تعاریف
- دستگاه‌های اجرایی
- نهادهای عمومی مستقل (نهادهای عمومی با ساختار شبیه خصوصی در ژاپن در کنار وزارتخانه‌ها که امور تصدیگری انجام می‌دهند)
- آمارهای رسمی
- آمارهای بنیادی^۱
- نمونه‌گیری‌های آماری
- نمونه‌گیری‌های آماری بنیادی
- پایگاه اطلاعات پرسشنامه‌ای^۲
- اطلاعات ثبتی^۳
- اطلاعات پرسشنامه‌ای
- داده‌های ناشناس^۴ - منظور اطلاعات پرسشنامه‌ای پردازش شده بدون امکان شناسایی افراد
- برنامه پایه^۵ - برنامه‌ای که توسط دولت تهیه می‌شود برای اطمینان از تهیه و توسعه آمارهای رسمی به‌طور جامع و سیستماتیک. این برنامه هر ۵ سال یک‌بار بازنگری می‌شود.

فصل دوم – تولید آمارهای رسمی

بخش ۱ – آمارهای بنیادی

- آمارهای سرشماری نفوس
- حساب‌های ملی
- تعیین آمارهای بنیادی
- انتشار آمارهای بنیادی

1. Fundamental Statistics
2. Establishment Frame Database
3. Administrative Record Information
4. Anonymized Data
5. Basic Plan

بخش ۲- نمونه‌گیری‌های آماری

زیربخش ۱- نمونه‌گیری آمارهای بنیادی

- تصویب نمونه‌گیری آمارهای بنیادی (دستگاه‌های اجرایی برای انجام نمونه‌گیری‌های آماری باید تصویب نهاد آماری را داشته باشند. برای این منظور قصد خود را با چارچوب مشخص شده در قانون برای تصویب به نهاد آماری ارسال می‌کنند)
- استاندارد تصویب
- تغییرات یا تعلیق نمونه‌گیری آمارهای بنیادی
- درخواست اقدامات (ازسوی نهاد آماری به دستگاه‌ها برای تغییر یا تعلیق نمونه‌گیری‌ها)
- الزام پاسخگویی (افراد حقیقی و حقوقی)
- آمارگیرها
- ورود و بازرسی (حق بررسی توسط آمارگیر جهت تأیید صحت اطلاعات ارائه شده توسط فرد حقیقی یا حقوقی)
- امور محوله به واحدهای عمومی محلی
- ممنوعیت جعل هویت آمارگیرهای نمونه‌های آماری بنیادی (اخذ اطلاعات از دیگران به بهانه آمارگیری رسمی)
- دستورات اجرایی (بقیه موارد مرتبط با نمونه‌گیری آمارهای بنیادی که در قانون مشخص نشده است به‌وسیله آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی مشخص می‌گردد).

زیربخش ۲- نمونه‌گیری آمارهای عمومی

- تصویب نمونه‌گیری آمارهای عمومی (دستگاه‌های اجرایی برای انجام نمونه‌گیری‌های آماری باید تصویب نهاد آماری را داشته باشند. برای این منظور قصد خود را با چارچوب مشخص شده در قانون برای تصویب به نهاد آماری ارسال می‌کنند)
 - استاندارد تصویب
 - تغییرات یا تعلیق نمونه‌گیری آمارهای عمومی
 - درخواست بهبود نمونه‌گیری آمارهای عمومی (ازسوی نهاد آماری به دستگاه‌ها برای تغییر یا تعلیق نمونه‌گیری‌ها)
 - انتشار نتایج نمونه‌گیری آمارهای عمومی و غیره
- زیربخش ۳- انجام نمونه‌گیری‌های آماری توسط واحدهای عمومی منطقه‌ای یا نهادهای عمومی اجرایی
- انجام نمونه‌گیری‌های آماری توسط واحدهای عمومی منطقه‌ای

- انجام نمونه‌گیری‌های آماری توسط نهادهای عمومی اجرایی

بخش ۳ - مقررات متفرقه

- اطلاع از روش‌های تولید آمارهای بنیادی (دستگاه‌ها اگر از روشی بجز نمونه‌گیری استفاده می‌کنند باید به اطلاع نهاد آماری رسانده و نظرات آن را دریافت کنند).
- ایجاد و توسعه پایگاه اطلاعات پرسشنامه‌ای (توسط نهاد آماری از کارهای آماری دستگاه‌ها)
- تعیین استانداردهای آماری
- درخواست همکاری (بین دستگاه‌ها با نهاد آماری و با یکدیگر در ارائه آمار یا اجرای برنامه‌های آماری)

فصل سوم - استفاده و ارائه اطلاعات پرسشنامه و غیره

- استفاده ثانوی از اطلاعات پرسشنامه (در موارد مربوط به تولید آمار یا انجام تحقیقات آماری یا زمان تهیه لیست اسامی برای انجام نمونه‌گیری‌های آماری)
- ارائه اطلاعات پرسشنامه (ارائه اطلاعات پرسشنامه به چه کسانی مجاز است)
- تولید آمارها از طریق واگذاری (شرایط تولید آمار از اطلاعات پرسشنامه توسط دستگاه‌ها)
- تولید داده‌های ناشناس
- انتشار داده‌های ناشناس (براساس درخواست شهروندان یا دستورالعمل‌های نهاد آماری)
- واگذاری وظایف (به نهادهای عمومی اجرایی دارای مجوز)
- حق‌العمل (برای واگذاری وظایف یا سفارش ارائه آمار و محل مصرف آن)

فصل چهارم - محافظت از اطلاعات پرسشنامه

- مدیریت مقتضی اطلاعات پرسشنامه (توسط دستگاه‌ها)
- محدودیت‌های استفاده از اطلاعات پرسشنامه سازمان‌ها (استفاده صرفاً در حدود تعیین شده در قانون)
- تعهد محرمانگی (عدم افشای اطلاعات توسط افراد درگیر در امور اجرایی آماری)
- مدیریت مقتضی اطلاعات پرسشنامه توسط افراد دریافت‌کننده اطلاعات
- تعهد محرمانگی توسط افراد دریافت‌کننده اطلاعات پرسشنامه

فصل پنجم - کمیسیون آمار (در ژاپن نقش مشورتی به نهاد آماری و نخست‌وزیر را دارد)

- تأسیس و محل استقرار
- وظایف (در متن قانون و خلال مواد تعیین شده است)
- اعضا (حداکثر ۱۳ نفر شامل اعضای موقتی و دائمی)
- انتصاب اعضا (توسط نخست‌وزیر)
- دوره عضویت (دوساله - امکان انتصاب مجدد - خروج اعضای موقتی پس از اداره امور محوله یا اعضای تخصصی پس از انجام تحقیقات محوله - فعالیت نیمه‌وقت)

- رئیس کمیسیون (انتخاب توسط اعضا)
- درخواست ارائه لوازم (ارائه لوازم توسط دستگاه‌ها، ارسال یا توضیح نظراتشان و...)
- نمایندگی مصوبات دولت (انجام وظایف خارج از موارد تعیین شده این قانون براساس مصوبه کابینه)

فصل ششم - مقررات متفرقه

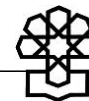
- ملغی شدن قوانین قبلی در خصوص افشای اطلاعات (با ذکر دقیق آدرس مواد قانونی مربوط)
- تشویق مطالعات و تحقیقات مرتبط با روش‌های تهیه آمارهای رسمی (دولت ملی و محلی موظف به انجام مطالعات و ارائه دوره‌های آموزشی شده‌اند. نهاد مجزایی در قانون تعریف نشده است)
- ارائه اطلاعات ناشناس^۱ از آمارهای رسمی (نهاد آماری ملزم به انجام اقدامات لازم برای انتشار آمارهای رسمی از طریق بسترهای مناسب مثل اینترنت شده است)
- اعلام و انتشار عمومی عملکرد اجرای قانون (ارائه عملکرد دستگاه‌ها به نهاد آمار، تدوین سالیانه گزارش عملکرد توسط نهاد آماری، انتشار و ارائه به شورای آمار، ارائه گزارش و نظر شورای آمار به نخست‌وزیر و مسئولیت نهاد آماری و دستگاه‌ها)
- درخواست ارائه امکانات و توضیحات (در ارتباط به تهیه گزارش دستگاه‌ها ملزم به همکاری از طریق در اختیار گذاشتن امکانات و ارائه توضیحات در صورت لزوم هستند)

فصل هفتم - مقررات مربوط به جریمه

- جرائم سنگین تا دو سال زندان و تا ۱ میلیون ین جریمه برای جاعلان هویت آمارگیر رسمی (یا تلاش برای آن)، افشاکنندگان اطلاعات فردی (همه کسانی که به هر نحو به اطلاعات پرسشنامه دسترسی دارند)، استفاده و بهره‌برداری شخصی از اطلاعات پرسشنامه توسط کسانی که به آن دسترسی دارند به منظور کسب منفعت خود یا طرف سوم، افرادی که مانع ارائه اطلاعات شخص دیگر برای آمارهای بنیادی شوند، افراد شاغل در تهیه آمارهای بنیادی که آن را با اقداماتی مخدوش نمایند، کسانی که برای تهیه آمارهای بنیادی اطلاعات ارائه ندهند یا اطلاعات غلط بدهند یا مدارک یا همکاری لازم را ارائه ندهند، کسانی که از اطلاعات ناشناس برای اهداف شخصی بهره‌برداری کنند (این موارد تنها تا ۵۰۰ هزار ین جریمه)

این جرائم برای افراد خارج از ژاپن هم جاری است.

- تاریخ اجرای قانون
- قوانین ملغی شده با تصویب این قانون
- اقدامات پیش‌نیاز (بسیاری اقدامات اجرایی لازم برای اجرای قانون نظیر تهیه پایگاه داده‌ها و...)
- سال اجرای اولین سرشماری نفوس

- اقدامات دوره انتقال (به قانون جدید) مربوط به آمارهای تعیین شده به‌عنوان آمار بنیادی توسط نهاد آماری
 - اقدامات دوره انتقال (به قانون جدید) مربوط به نمونه‌گیری‌های آماری تعیین شده توسط نهاد آماری
 - اقدامات دوره انتقال (به قانون جدید) مربوط به نمونه‌گیری‌های آماری اعلام عمومی شده
 - اقدامات دوره انتقال (به قانون جدید) مربوط به استفاده از پرسشنامه‌ها
 - اقدامات دوره انتقال (به قانون جدید) مربوط به پرسشنامه‌ها و گزارش‌های آماری
 - اقدامات دوره انتقال (به قانون جدید) مربوط به انتشار نتایج
 - اقدامات دوره انتقال (به قانون جدید) مربوط به جرائم
 - اقدامات دوره انتقال (به قانون جدید) مربوط به جمع‌آوری گزارش‌های آماری
 - اقدامات دوره انتقال (به قانون جدید) مربوط به رسیدگی به اعتراضات
 - تأثیر باقیمانده یا فرایندهای مربوط به مقررات قانون قدیم
 - بازنگری قانون (بازنگری ماده (۳۷) (تعیین نهادهای تأیید شده برای اجرای طرح‌ها) پس از ۵ سال)
- نکته مهم آنکه در قانون ژاپن صحبتی از نهاد آماری و ساختار و... آن نیامده است. احتمالاً دلیل آن این است که اولاً این کشور نظام آماری غیرمتمرکز دارد و ثانیاً در عمل وزارت امور داخلی و ارتباطات وظیفه هماهنگی و مدیریت نظام آماری را به‌عهده دارد که جزئی از کابینه است و احتمالاً از قانون تأسیس مخصوص خود پیروی می‌کند.

۲-۲. هلند

۲-۲-۱. ساختار نظام آماری

نظام آماری هلند شامل دو جزء اصلی مرکز آمار و شورای مشورتی^۱ آمار است. علاوه بر این در ذیل مرکز آمار مرکزی برای آمارهای مربوط به داده‌های بزرگ به‌طور مجزا در نظر گرفته شده است. مرکز آمار هلند جزئی از وزارت امور اقتصادی است.

مرکز آمار هلند (CBS)^۲

این مرکز در ۹ ژانویه سال ۱۸۹۹ تأسیس شد. اواخر قرن نوزدهم، تقاضای رو به رشدی برای اطلاعات آماری وجود داشت و دولت هلند نیاز زیادی به کنترل بهتر جامعه احساس می‌کرد. فرایند صنعتی‌سازی در ابعاد گسترده منجر به تبعات و عوارض اجتماعی خاص خود شده بود. در این شرایط داده‌های آماری برای سیاستگذاری جهت کاهش نابرابری‌های اجتماعی لازم بود. وزارتخانه‌های مختلف آمارهایی را نگهداری می‌کردند، اما آنها اغلب ناسازگار، ناقص و غیرصحیح بودند. بنابراین، دولت تصمیم به تأسیس

1. Advisory Council

2. Centraal Bureau Voor de Statistiek (Central Agency for Statistics)

مرکز آمار گرفت که وظیفه اصلی آن جمع‌آوری، پردازش و انتشار داده‌های آماری قابل اتکاست. از سال ۱۸۹۹ CBS به تدریج تبدیل به سازمانی خلاق و مدرن شده است که به صورت فعال به نیازهای جامعه هلند واکنش پاسخ می‌دهد. CBS اطلاعاتش را با بقیه اجزای دولت، سیاسیون، دانشگاه‌ها، رسانه‌ها و بخش خصوصی به اشتراک می‌گذارد.

همان‌طور که بیان شد CBS جزئی از ساختار وزارت امور اقتصادی محسوب می‌شود و بودجه خود را از دولت تأمین می‌کند. با این حال تحت قانون نهادهای اجرایی مستقل عمل می‌کند که در عمل کارکردی متفاوت و نسبتاً مستقل در مقایسه با نهادهای دولتی دارند.

شورای مشورتی آمار

براساس قانون آمار هلند وظیفه اصلی شورای مشورتی ارائه مشاوره‌ها و توصیه‌ها (به‌طور خودجوش یا در پاسخ به درخواست) به مدیر کل آمار در مورد عملکرد وی و نهاد زیر مجموعه‌اش است. همچنین یکی دیگر از وظایف شورا ارائه مشورت به وزیر در تعیین رئیس (مدیر کل) نهاد آماری است.

مرکز آمارهای مربوط به داده‌های بزرگ

با توجه به تحولات اخیر در حوزه تکنولوژی اطلاعات، اینترنت و شبکه‌های اجتماعی، مرکز آمار هلند با درک این موضوع مرکزی را برای امور آماری مربوط به داده‌های بزرگ تأسیس کرده است که ذیل مرکز آمار هلند فعالیت می‌نماید.

۲-۲-۲. قانون آمار

آخرین اصلاحیه قانون آمار هلند مربوط به ۲۰۱۷ است. یکی از تغییرات مهم در سال‌های اخیر در نظام آماری هلند استقلال بیشتر نهاد آماری از دولت است که در قانون نمود یافته است. قانون آمار هلند مشتمل بر ۹ فصل است. علاوه بر این قانون، عملکرد نظام آماری به دو قانون مهم دیگر وابسته است که به نوعی نقش قوانین مکمل برای نظام آماری را دارند. در ادامه ساختار و نکات مهم قانون آمار هلند ارائه شده است.

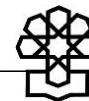
فصل اول - تعاریف (صرفاً محدود به تعریف نام‌های اختصاری سازمان‌ها)

فصل دوم - مرکز آمار هلند (CBS)

بخش ۱- ساختار و وظایف

- ساختار (یک نهاد اجرایی مستقل است که تحت قانون نهادهای اجرایی مستقل^۱ هلند تشکیل می‌شود. این نهادها بودجه دولتی دارند و مدیریت آنها توسط دولت (وزیر) تعیین می‌شود و وظایف دولتی را انجام می‌دهند اما تا حدی براساس قوانین بخش خصوصی فعالیت می‌کنند. مدیر آن به پیشنهاد شورای مشورتی برای حداکثر ۷ سال انتخاب در یک دوره و ۱۰ سال در دو دوره تعیین می‌شود. عزل

1. The Autonomous Administrative Authorities Framework Act

مدیر توسط وزیر پس از مشورت با شورا صورت می‌گیرد. مدیر کل ساختار و فعالیت‌های مرکز آمار را تعیین می‌کند.

- وظایف (انجام تحقیقات آماری برای نیازهای سیاستگذاری و عملی برای دولت و انتشار یافته‌های آن، تضمین صحت و جامعیت آمارها، هیچ وزارتخانه‌ای امکان سفارش تحقیقات آماری جدید یا توقف تحقیقات جاری بدون مشورت مدیر کل اداره آمار را ندارد. اداره آمار امکان انجام تحقیقات آماری برای طرف سوم (بخش خصوصی) را دارد مشروط بر اینکه موجب اختلال در رقابت نشود. وزارتخانه مقررات مربوط به این مورد را تعیین می‌کند).

بخش ۲- فرایندها

- ارائه و اجرای برنامه‌های چندساله (دست‌کم هر ۵ سال): (توسط اداره آمار ارائه می‌شود و در آن اهداف میان‌مدت و بلندمدت، سیاست‌های تحقق آن و منابع مالی و ساختاری لازم آن ارائه می‌شود. حداقل ۱۴ ماه قبل از اجرا باید به تصویب وزیر برسد. وزیر حداکثر ۸ هفته برای تصمیم‌گیری زمان دارد. وزیر تنها زمانی می‌تواند رد کند که ساختار و منابع مالی پیشنهادی قابل تحقق نباشد. برنامه چندساله پس از تصویب منتشر می‌شود)

- ارائه و اجرای برنامه کاری یک‌ساله: (مدیر کل برنامه کاری سالیانه را که شامل اهمیت برنامه‌ها و اهداف آنها، مهم‌ترین درخواست‌های آماری که رد شده است و دلیل آن، منابع و درآمدهای حاصل از آن را ارائه می‌کند. وزیر حداکثر ۶ هفته برای تصمیم‌گیری براساس امکان تأمین منابع و ساختار لازم آن را دارد. بعد از تصویب برنامه منتشر می‌شود).

فصل سوم - شورای مشورتی آمار

- تعیین اعضا (توسط وزیر)
- وظایف (ارائه مشورت به مدیرکل از طرف خود یا به سفارش مدیرکل در مورد برنامه‌ها و ساختار شامل برنامه‌های چندساله، روش‌های تضمین کیفیت و جامعیت آمارها و انتشار آنها و تطابق آنها با نیازهای واقعی، عملکرد بهتر اداره آمار و استفاده بهینه از منابع)
- مقررات شورا (خود شورا تعیین می‌کند)

فصل چهارم - اخذ، استفاده و ارائه داده‌ها

بخش ۱ - اخذ داده‌ها

اخذ داده‌های ثبتی دولتی: مدیر کل می‌تواند آمار ثبتی نهادها و واحدهای وابسته به دولت مرکزی، استان‌ها، مقامات محلی و کسانی را که وظایف دولتی انجام می‌دهند و به نحوی از دولت بودجه می‌گیرند اخذ نماید.

- اخذ داده‌های ثبتی غیردولتی: اگر موارد فوق کافی نبود، مدیر کل می‌تواند آمارهای ثبتی

- شرکت‌ها، نهادها و اشخاص حقوقی را که اجازه آن را دولت داده باشد اخذ نماید.
- هزینه اخذ داده‌ها: ارائه داده‌ها از سوی موارد فوق مجانی خواهد بود. دفتر باید به نحوی مطالبه آمار کند که کمترین بار ممکن را به افراد حقوقی تحمیل کند.
 - داده‌های بانکی: اگر در بانک مرکزی گردآوری می‌شود از آنجا و اگر نه با مشورت آنجا اخذ می‌شود.
 - اخذ داده‌های شخصی: مدیر کل می‌تواند از شماره خدمات اجتماعی شهروندان برای اخذ داده‌های مورد نیاز آمار استفاده کند. این کار از طریق اشخاص و نهادهایی که از این شماره‌ها استفاده می‌کنند انجام می‌شود.
 - پردازش داده‌های شخصی: برای این کار از ماده (۱۶) **قانون حمایت از داده‌های شخصی^۱** پیروی می‌شود.

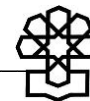
بخش ۲ - استفاده از داده‌ها

- استفاده از داده‌های ثبتی و شخصی صرفاً برای مقاصد آماری، صرفاً در اختیار افراد دخیل در تهیه آمار، ارائه در قالب داده‌های ناشناس مگر در مورد شرکت‌ها و نهادها در مواردی که دلیل قانع‌کننده‌ای برای اینکه آنها مشکلی با این موضوع ندارند باشد.
- بخش دوم مکرر - اجرای مقررات **No 638/2004** اتحادیه اروپا

بخش ۳ - انتشار داده‌ها

- دفتر آمار آمارهای لازم برای واحدهای داخلی و اروپا فراهم کرده و ارائه می‌کند.
- در انتشار داده‌ها به نحوی انجام می‌شود که محافظت لازم از داده‌های محرمانه انجام شده و اطمینان حاصل کند که از اطلاعات برای مقاصد غیر آماری استفاده نشود.
- دفتر آمار ممکن است آمارهای لازم برای بانک مرکزی را براساس قانون روابط مالی خارجی^۲ را صرفاً برای مقاصد آماری تهیه کند (مثلاً برای عرضه به صندوق بین‌المللی پول). این آمارها براساس مقرراتی توسط وزیر اقتصاد با مشورت وزیر مالیه از قبل تعیین می‌شود. بانک مرکزی از این آمارها برای موضوعات مطرح در قانون روابط مالی خارجی استفاده می‌کند.
- همکاری اشخاص حقوقی خصوصی و عمومی: دفتر می‌تواند جرائمی تا سقف ۵ هزار یورو برای اشخاص حقوقی که در این قانون ملزم به ارائه آمار شده اند در صورت عدم ارائه آمار یا ناقص و دیر ارائه دهند وضع کند (شامل ادارات دولتی، خصوصی و...). برای اعمال این جرائم وزیر با هماهنگی با وزیر دادگستری مقررات لازم را وضع می‌کند. زمانی برای درخواست تجدید نظر و رسیدگی به آن در مقررات پیش‌بینی می‌شود.

1. the Personal Data Protection Act
2. the Foreign Financial Relations Act 1994.

- به جای پرداخت های جریمه‌ای یا در کنار آن دفتر آمار می‌تواند دستورالعمل پرداخت‌های جریمه‌ای دوره‌ای را برای شرکت‌ها و مؤسسات خصوصی تعیین کند. این دستورالعمل باید نحوه ارائه آمار را شفاف کند. دوره نمی‌تواند بیشتر از دو سال باشد.

فصل پنجم - ارائه اطلاعات

- ارائه گزارش‌های سالیانه: علاوه بر گزارش عملکرد نهاد آماری باید حاوی تلاش‌های عملی واحد برای کاهش بار تحمیلی به مؤسسات و اشخاص حقوقی در ارائه آمار و نیز حفظ استقلال نهاد آماری از دولت باشد.

- ارائه گزارش پنج‌ساله: وزیر هر ۵ سال یک گزارش از عملکرد دفتر و کارایی و بهره‌وری آن ارائه می‌کند و همچنین عملکرد نهاد در حفظ استقلال آن را بررسی می‌کند.

فصل ششم - نظارت مالی

بخش ۱ - بودجه

- بودجه همه کارهای دفتر آمار بجز مواردی که به سفارش طرف سوم انجام می‌شود توسط وزارت تأمین می‌شود. حداکثر تا یک تاریخ مشخص (یک آوریل) هر سال بودجه به وزیر ارائه می‌شود و وزیر صرفاً اگر اندازه بودجه را متناسب با بودجه و توان دولت نداند آن را می‌تواند رد کند.

بخش ۲ - مدیریت و پاسخگویی

- منابع مالی دفتر در حسابی نزد وزارت مالیه نگهداری می‌شود. نرخ سود دریافت و پرداخت به‌صورت مشترک با مشورت دو وزیر تعیین می‌شود و امکان وام گرفتن برای امور محوله وجود دارد. مدیر کل هر سال یک گزارش مالی به وزارت ارسال می‌کند. وزیر می‌تواند چارچوب گزارش را تعیین کند.

فصل هفتم - اصلاح و لغو قوانین

فصل هشتم - مقررات نهایی و انتقالی

۲-۳. کره جنوبی

۲-۳-۱. ساختار نظام آماری

نظام آماری کره جنوبی یک نظام غیرمتمرکز است که مرکز آمار کره وظیفه هماهنگی را در آن به‌عهده دارد. رئیس مرکز آمار کمیسیونر^۱ نامیده می‌شود. همچنین این نظام آمار شامل کمیته ملی آماری است که اعضای آن توسط وزیر استراتژی و مالیه تعیین می‌شود. سابقه مرکز آمار کره به تشکیل دفتر آمار در سال ۱۹۴۸ بازمی‌گردد.

۲-۳-۲. قانون آمار

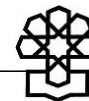
قانون آمار کره جنوبی در هفت فصل تنظیم شده است. آخرین اصلاحیه این قانون به سال ۲۰۱۰ باز

می‌گردد که در ادامه خلاصه آن ارائه می‌شود:

فصل اول - مقررات عمومی

- هدف
- اصول پایه‌ای (تهیه، انتشار و استفاده آمار به منظور توسعه جامعه، رعایت استانداردهای آماری و حفظ محرمانگی اسلعات اشخاص)
- تعاریف
 - تعریف آمار^۱
 - آمارهای تعیین شده^۲
 - واحد جمع‌آوری آمار^۳
 - داده آماری^۴
 - نهاد عمومی^۵
- وظایف دولت
 - تهیه شرایط لازم برای تحقق اهداف قانون
 - تهیه آمارهای لازم برای توسعه
 - به حداقل رسانیدن بار بر دوش آماردهندگان
 - همکاری بین واحدهای آماری از جمله در تشریک نیروی انسانی
- روز آمار (اول سپتامبر)
- ارتباط با سایر قوانین
 - مگر در جایی که قانون دیگری ترتیب دیگری اتخاذ کرده باشد، این قانون مبنای عمل در مورد جمع‌آوری، انتشار و استفاده از آمار است.
- هرگونه ارائه لایحه قانونی یا مقرراتگذاری جدید یا پیشنهاد اصلاح و لغو قوانین و مقررات موجود توسط دستگاه‌های دولتی که مستلزم جمع‌آوری، انتشار و استفاده از آمار باشد باید با مشورت رئیس مرکز آمار کره (کمیسیونر) انجام گردد.

-
1. Statistics
 2. Designated Statistics
 3. Statistics Collecting Agency
 4. Statistical Data
 5. Public Agency

فصل دوم - جمع آوری و انتشار آمار و استقرار پایه برای استفاده از آن

کمیته ملی آمار

- کمیته ملی آمار:^۱ وزارت استراتژی و مالیه^۲ کمیته ملی آمار را به منظور همه امور و تصمیمات مربوط به تهیه، انتشار و استفاده از آمار تحت کنترل خواهد داشت.

- وظایف: کمیته مسئول امور زیر است:

- توسعه و ارتقای نظام آماری
- برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت توسعه آماری شامل توسعه آمارهای جدید
- هماهنگی و تعیین تکلیف در مورد آمارهای مشابه یا دارای وجوه مشترک همکاری بین نهادهای تهیه‌کننده آمارها

○ امور مربوط به کنترل کیفی نظیر چک کردن کیفیت آمارها، ارتقای آنها و...

○ امور مربوط به استانداردهای تهیه، انتشار و استفاده از آمارها نظیر رعایت طبقه‌بندی‌های آماری

○ امور مربوط به بهره‌برداری از داده‌های ثبتی

○ سایر امور مربوط به تهیه، انتشار و استفاده از آمارها که با حکم رئیس‌جمهور تعیین شود.

- اعضا: کمیته حداکثر شامل ۳۰ عضو با احتساب رئیس آن است و رئیس همان وزیر امور استراتژی و مالیه است.

- ساختار: امور مربوط به ساختار سازمانی و مدیریت کمیته با حکم رئیس‌جمهوری تعیین می‌شود.

تعیین و مدیریت کارکنان مسئول آمار

- رئیس نهادهای تهیه‌کننده آمار مدیر و کارکنان واحد آماری را که مسئولیت کامل در حوزه وظایف زیر مربوط به تهیه، انتشار و استفاده از دارند، تعیین می‌کند. شرایط کلی مدیر در حکم رئیس‌جمهوری تعیین می‌شود.

○ جمع‌آوری، سازماندهی و کنترل کیفی آمارهای نهاد مربوط

○ امور مربوط به هماهنگی با سایر نهادهای تهیه‌کننده آمار

○ جمع‌آوری و توزیع آمارهای جنسیتی به تفکیک جنسیت (اگر آمارها مربوط به اشخاص حقیقی باشد).

○ دیگر امور مربوط به تهیه، انتشار و استفاده از آمارهای تحت کنترل نهاد مربوط

- روسای نهادهای تهیه‌کننده آمار باید به محض تعیین مسئولان و کارکنان واحد آماری آن را به اطلاع رئیس مرکز آمار برسانند.

تأمین نیروی انسانی و بودجه واحدهای آماری

○ رئیس نهادهای تهیه آمار نیروی انسانی و بودجه لازم برای جمع‌آوری و انتشار آمار را تأمین خواهد کرد.

1. National Statistics Committee
2. Minister of Strategy and Finance

○ در صورتی که رئیس مرکز آمار کمبود منابع انسانی و بودجه لازم برای امور آماری یک نهاد را تشخیص دهد می‌تواند به رئیس نهاد مربوط توصیه کند که بودجه و منابع انسانی را افزایش دهد.

آموزش کارکنان آماری و تهیه برنامه‌های آموزشی

- کمیسیونر مسئول آموزش کارکنان و تهیه برنامه‌های منظم برای ارتقای منابع انسانی است و می‌تواند از نهادهای آماری هم بخواهد در دوره‌هایی شرکت کنند یا دوره‌های مخصوص خودشان برگزار کنند. افرادی که باید آموزش ببینند و محتوای آموزشی در حکم ریاست جمهوری تعیین می‌شود.

ارزیابی منظم کیفیت آمارها

- یک برنامه منظم برای ارزیابی کیفیت آمارها در حکم ریاست جمهوری (حداکثر ده سال یک‌بار) تعیین می‌شود. این ارزیابی توسط کمیسیونر و با چارچوبی که کمیسیونر تعیین می‌کند (آمارهایی که باید ارزیابی شود، زمان و روش هر کدام، نحوه به‌کارگیری نتایج و سایر موارد) انجام می‌شود. این ارزیابی شامل نحوه تهیه و انتشار آمار (حتی ارائه آمار در وبسایت و...) می‌شود.

ارزیابی موردی کیفیت آمارها

- اگر ارزیابی منظم آمار توسط نهادهای تولیدکننده آمار انجام نشود (ماده بعد) یا مورد تأیید کمیسیونر نباشد، می‌تواند رأساً در مورد آن اقدام کند. قبلاً موضوع را به اطلاع نهاد آماری می‌رساند.

خودارزیابی کیفیت آمارها

- نهادهای تولیدکننده آمار هر سال به ارزیابی کیفیت آمارهای خود می‌پردازند و لازم است آن را به تأیید کمیسیونر برسانند.

تقاضای ارتقا مربوط به جمع‌آوری و انتشار آمارها

- زمانی که بنابر نتیجه ارزیابی‌ها (منظم، موردی یا خودارزیابی) قابلیت اتکا و کارایی آمارها مورد تأیید نباشد یا به دلیل هماهنگی یا موازی‌کاری آماری لازم تشخیص داده شود، کمیسیونر می‌تواند از واحد آماری بخواهد آماری را تعلیق، تغییر یا بهبود دهد. رئیس نهاد آماری ملزم به انجام است مگر توجیه قابل قبولی داشته باشد.

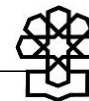
مساعدت در بودجه، نیروی انسانی، تکنولوژی و...

- به منظور توسعه آماری، کمیسیونر آمار می‌تواند به واحدهای آماری یا واحدهایی که در زمینه آموزش، توسعه، ارتقا و ارزیابی کیفی آمارها فعال هستند مساعدت مالی یا نیروی انسانی یا تجهیزات نماید.

- در صورت درخواست واحد آماری برای مشاوره یا تجهیزات، کمیته باید فوراً مساعدت نماید.

همکاری بین‌المللی

- تبادل یا همکاری آماری، آموزش، تبادل تکنولوژی و... مجاز است

فصل سوم - تعیین واحدهای تولیدکننده آمار منتخب و آمارهای منتخب

تعیین واحدهای آماری منتخب

- هر واحدی (دستگاهی) که آمار کمی مورد استفاده در توسعه، سیاستگذاری دولتی، تحقیق و تحلیل یا پدیده‌های اقتصادی و اجتماعی تولید می‌کند، می‌تواند درخواست تعیین به‌عنوان واحد آماری را ارائه دهد. در این صورت کمیسیونر آن را بنابر ضوابط تعیین شده در حکم ریاست جمهوری به‌عنوان واحد آماری تعیین می‌کند. در این خصوص لوازم مقتضی مثل سازماندهی، بودجه، برنامه و... که در حکم ریاست جمهوری تعیین شده است باید مورد توجه قرار گیرد.
- در صورتی که واحد خودش درخواست ندهد کمیته می‌تواند از آن بخواهد. در این صورت واحد مزبور یک دوره مشخص برای درخواست فرصت دارد.
- مراتب مربوط به درخواست نظیر فرایند، روش و غیره در حکم ریاست جمهوری تعیین می‌شود.

خارج کردن واحد آماری از لیست منتخب

- تحت شرایط زیر یک واحد توسط کمیته از لیست منتخب خارج می‌شود:
 - درخواست تعلیق، جایگزینی یا ارتقای آمار را رعایت نکرده باشد.
 - شرایط انتخاب واحد در مواد قبلی را از دست داده باشد.
 - بدون موافقت کمیسیونر آماری را تهیه کرده باشد یا آماری را متوقف یا تغییر داده باشد.
 - با درخواست رئیس واحد آماری برای خروج از لیست
 - به‌دلیل لغو موافقت قبلی کمیته، دیگر آماری برای تولید ندارد.

لیست آمارهای منتخب و خروج از لیست

- با درخواست واحدهای آماری کمیسیونر آمار، آمارهایی که برای تهیه و ارزیابی سیاست‌های دولت یا موارد دیگر مناسب هستند به لیست آمارهای منتخب اضافه می‌شود. این آمارها باید یکی از ویژگی‌های زیر را داشته باشند:
 - آمارهایی که کل کشور را پوشش می‌دهند،
 - آمارهایی که برای سیاست‌های منطقه‌ای و ارزیابی آنها مبنا هستند،
 - آمارهایی که به‌عنوان آمارهای عمومی برای سایر آمارها ضروری هستند،
 - آمارهای با فرم استاندارد و روش جمع‌آوری پیشنهادی سازمان‌های بین‌المللی نظیر سازمان ملل،
 - دیگر آمارهایی که توسط کمیته تعیین شوند
- آماری که شرایط بالا را از دست دهد توسط کمیته از لیست خارج می‌شود،
- هنگامی که آماری به لیست اضافه یا از آن کم می‌شود باید کمیته اعلام عمومی کند
- فرایند و روش تعیین لیست منتخب و روش اعلام عمومی در حکم ریاست جمهوری (آیین‌نامه) تعیین می‌شود.

فصل چهارم - جمع آوری، انتشار و استفاده از آمار

بخش ۱ - جمع آوری آمار

موافقت با جمع آوری آمار

- در مواردی که رئیس واحد آماری تصمیم به جمع آوری آمار جدید داشته باشد باید ابتدا موافقت کمیسیون را در مواردی نظیر عنوان؛ نوع، هدف، موارد مرتبط با نمونه‌گیری، روش نمونه‌گیری و... که در آیین‌نامه تعیین می‌شود جلب نماید. همچنین اخذ موافقت برای تغییر یا حذف آمارها هم لازم است.
- در موارد زیر کمیته درخواست را رد می‌کند:
 - در مواردی که بعضی جزئیات مثل موضوع، هدف و... با آمارهای فعلی یکی یا مشابه باشد،
 - در مواردی که به دلیل کم بودن حجم نمونه یا عدم امکان استفاده از روش‌های ارزیابی، تشخیص قابلیت اتکا به آمار ممکن نباشد،
 - اگر آمار مورد نظر با توجه به هدف و موضوع و نمونه‌گیری و... مناسب سیاستگذاری عمومی تشخیص داده نشود، به برخی گروه‌ها وزن زیادی دهد، به منظور منفعته جویی باشد یا...
- موافقت با یک آمار باید اعلام عمومی شود و شرایط آن در آیین‌نامه تعیین می‌شود

لغو موافقت جمع آوری آمار

مشاوره درباره جمع آوری آمار

- اگر واحد آماری به دلیل الزام قانون دیگری باید آماری را جمع آوری کند، لازم است ابتدا با کمیسیون مشورت کند و موافقت او را جلب نماید.
- توصیه به جمع آوری آمار با کمک و مساعدت کمیسیون

طبقه‌بندی استاندارد

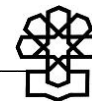
- توسط کمیسیون انجام می‌شود.
- واحدهای آماری از طبقه‌بندی استاندارد کمیسیون تبعیت می‌کنند یا اگر طبقه‌بندی خاصی مد نظر داشته باشند موافقت او را جلب می‌کنند.

همکاری در جمع آوری آمار

- درخواست همکاری از یک واحد آماری به واحد دیگر و ضرورت موافقت مگر با عذر موجه
- تأمین هزینه‌ها توسط واحد درخواست کننده

عرضه داده‌های ثبتی

- درخواست ارائه آمارهای ثبتی توسط واحدهای آماری
- لزوم موافقت دستگاه‌ها مگر با عذر موجه نظیر عدم افشای اطلاعات محرمانه، در این صورت دو نهاد با هم در مورد شرایط ارائه، نگهداری و استفاده و حد و حدود همکاری مشورت می‌کنند.

بخش ۲ - انتشار و استفاده از آمار

- اعلام آمارها توسط واحدهای آماری (بدون تأخیر با ارائه هدف، روش و...)
- عدم اعلام آمارها در شرایط مشخص البته با اخذ موافقت کمیسیونر (شامل مشکلات امنیت ملی، حفظ نظم یا رفاه عمومی، عدم قابلیت اتکا آمار یا وجود دلایل محکم مبنی بر عدم ضرورت انتشار آمار)

فصل پنجم - پاسخگویی، حمایت و... از پاسخ‌دهندگان آماری

- مسئول بودن پاسخ‌دهندگان در پاسخ‌دهی به آمارگیران
- وظیفه واحدهای آماری در حمایت از اطلاعات پاسخ‌دهندگان

فصل ششم - مقررات تکمیلی

- در صورت نیاز درخواست کمیسیونر از واحدهای آماری برای تهیه و ارائه آمار
- درخواست اصلاح نقایص آماری توسط کمیسیونر و انجام توسط واحدهای آماری
- امکان واگذاری امور آماری به زیرمجموعه یا شرکت‌ها در چارچوب شرایط تعیین شده در حکم ریاست جمهوری

فصل هفتم - مقررات جریمه

جریمه افراد تا سه سال زندان یا ۱۰ میلیون وون جریمه در موارد زیر:

- استفاده از اطلاعات محرمانه افراد با هدفی غیر از تهیه آمار،
- ارائه آمار غلط،
- دستکاری آمار یا به‌کارگیری روش غلط به‌طور عامدانه،
- تغییر یا حذف اطلاعات پرسشنامه بدون دلیل موجه

جریمه اشخاص حقوقی

- اگر نماینده یک شخص حقوقی یا سازمان هر کدام از تخلفات فوق را مرتکب شود علاوه بر اینکه شخص نماینده مشمول جرائم فوق است، شخص حقوقی نیز جریمه مالی را می‌پردازد.

جرائم دستگاه‌های اجرایی

- مربوط به عدم همکاری واحدهای آماری یا دستگاه‌ها برای ارائه آمار، تخلف از مقررات این قانون و...

۴-۲. انگلستان (بریتانیا و ایرلند شمالی)

۴-۲-۱. ساختار نظام آماری

نظام آماری انگلستان یک نظام آماری غیرمتمرکز است که از جهاتی منحصر به فرد تلقی می‌شود. ساختار فعلی نظام آماری انگلستان را قانون آماری این کشور که در سال ۲۰۰۷ به تصویب پارلمان رسید، شکل داده است.

دغدغه اصلی دولت و پارلمان انگستان در سال‌های قبل از ۲۰۰۷ موضوع استقلال نظام آماری از اعمال نفوذهای سیاسی بوده است که در نتیجه آن «قانون آمار و خدمات ثبت^۱» به تصویب پارلمان رسید. مهم‌ترین اصلاحی که با تصویب این قانون در نظام آماری این کشور ایجاد شد و در واقع مهم‌ترین ویژگی‌های نظام فعلی آماری انگستان عبارتند از:

۱. جدا کردن مدیریت نظام آماری از دولت از طریق تشکیل شورای آمار و پاسخگو بودن آن به پارلمان،
۲. سهمیم کردن و نقش اصلی متخصصان مستقل غیردولتی در مدیریت راهبردی و کلان نظام آماری،
۳. غیرمتمرکز بودن فعالیت‌های آماری،
۴. تفکیک ساختاری امور نظارتی از امور اجرایی در نظام آماری با واگذاری اختیارات کافی به هر کدام،
۵. تفکیک آمارهای ملی و آمارهای رسمی از طریق تعریف کدهای اجرایی فعالیت‌های آماری (با تشخیص نهاد ناظر آن دسته از آمارهای رسمی که کدهای اجرایی را رعایت کرده باشند آمار ملی هستند)،
۶. تعیین قواعد مشخص برای دسترسی پیش از انتشار به آمارها توسط دولت،
نهادهای تشکیل‌دهنده نظام آماری انگستان به شرح زیر هستند:^۲

۱. **اداره آمار بریتانیا:**^۳ این نهاد متولی اصلی نظام آماری است و همه امور اجرایی و نظارتی ذیل این نهاد انجام می‌شود. این نهاد ذیل شورایی فعالیت می‌کند که در ادامه درباره آن توضیح داده می‌شود.
۲. **شورای آمار بریتانیا:**^۴ متشکل از ۸ عضو غیراجرایی و ۳ عضو اجرایی (رئیس امور اجرایی (آمارشناس ارشد)، رئیس امور نظارتی (مدیر دفتر مقررات آماری) و یکی از مدیران کل دفتر آمارهای ملی) است. این شورا به پارلمان پاسخگو است.
۳. **نهاد خدمات آماری دولت:**^۵ نهادی است که تمام واحدهای تولیدکننده آمار رسمی در آن عضو هستند و رئیس آن آمارشناس ارشد بریتانیاست. یکی از اعضای اصلی خدمات آماری دولت دفتر آمارهای ملی است که آمارشناس ارشد همزمان رئیس آن هم می‌باشد. با این حال، سایر واحدهای آماری اگرچه در ارتباط با خدمات آماری دولت هستند، اما ذیل وزارتخانه‌ها و دفاتر دولتی فعالیت می‌کنند.
۴. **دفتر آمارهای ملی:**^۶ مهم‌ترین واحد تولیدکننده آمار و در واقع بازوی اصلی اجرایی اداره آمار بریتانیاست. براساس قانون همه آمارهای این دفتر آمار ملی هستند (یعنی الزامی است که کدهای اجرایی فعالیت‌های آماری را رعایت نمایند). آمارشناس ارشد در کنار ریاست نهاد خدمات آماری دولت رئیس این دفتر و سخنگوی نظام آماری هم می‌باشد.

1. Statistics and Registration Service Act

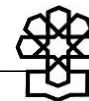
2. <https://www.statisticsauthority.gov.uk/about-the-authority/uk-statistical-system/>

3. the UK Statistics Authority

4. the Board of the UK Statistics Authority

5. The Government Statistical Service

6. The Office for National Statistics

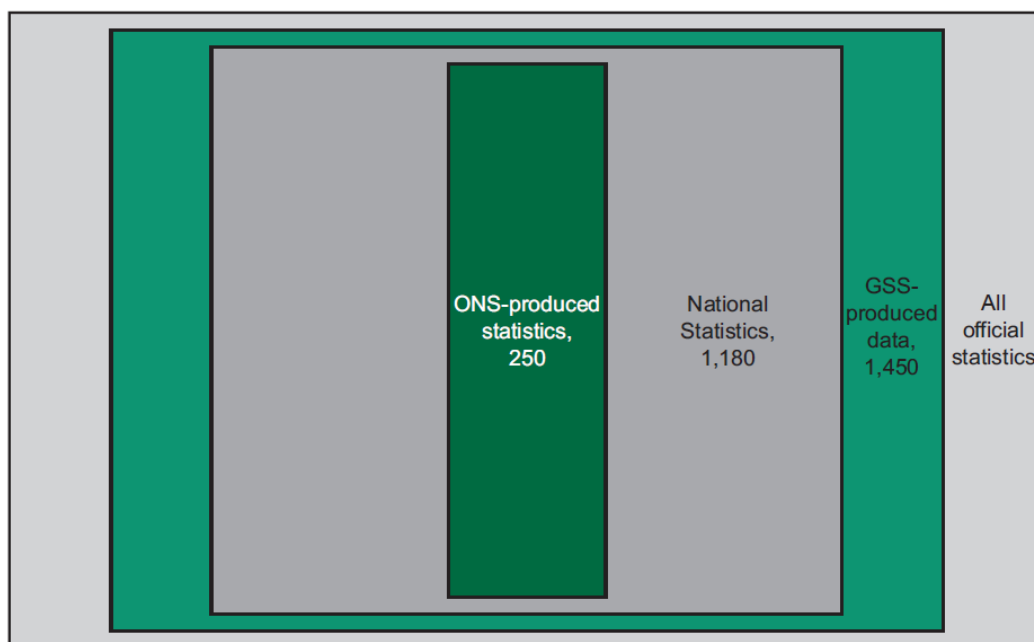

۵. دفتر مقررات آماری^۱ بازوی مقرراتگذاری و نظارتی اداره آمار بریتانیاست. وظیفه اصلی این دفتر تهیه کدهای اجرایی فعالیت آماری، نظارت بر رعایت آنها توسط تهیه‌کنندگان آمارهای ملی و تهیه لیست آمارهای ملی است. هدف از تشکیل این دفتر افزایش کیفیت و ارزش آمارها و به‌خصوص اعتماد عمومی نسبت به آنها از طریق وضع مقررات مستقل است.

۶. هاب انتشار آمارهای ملی^۲ پایگاه آماری است که آمارهای ملی همه واحدهای آماری را به‌صورت داده‌های باز (به‌صورت ریز دیتا) انتشار عمومی می‌دهد.

شکل زیر جایگاه واحدهای تولیدکننده آمار در بریتانیا را نشان می‌دهد. عمده آمارهای رسمی دولتی هستند اما نه همه آنها. از ۱۴۵۰ آمار رسمی که توسط اعضای GSS (خدمات آماری دولت) تولید می‌شوند، ۱۱۸۰ آمار (۸۱ درصد) از نوع آمار ملی است به این معنا که کدهای اجرایی را رعایت کرده‌اند. از این ۱۱۸۰ آمار ملی نیز ۲۵۰ آمار (۲۱ درصد آمارهای ملی و ۱۷ درصد آمارهای GSS) توسط دفتر آمارهای ملی تولید می‌شود.

شکل ۲. نهادهای اصلی تولید آمارهای رسمی و ملی در بریتانیا

مأخذ: کمیته خزانه‌داری مجلس عوام بریتانیا، ۲۰۰۶.

1. Office for Statistics Regulation
2. The National Statistics Publication Hub

۲-۴-۲. قانون آمار

شورای آمار

در این فصل شورای آمار با عضویت حداقل ۵ عضو غیراجرایی و ۳ عضو اجرایی تعریف شده است. از میان اعضای غیراجرایی ۳ نفر از اسکاتلند، ولز و ایرلند شمالی حضور دارند.

آمارهای رسمی

در این قسمت آمارهای رسمی تعریف شده است که عبارت است از همه آمارهایی که توسط شورا (بخش اجرایی آن)، ادارات دولتی (شامل اسکاتلند، ولز و ایرلند شمالی)، هر شخص حقیقی یا حقوقی که به نیابت از مقام سلطنت (ملکه) آمار تولید نماید و نیز آمارهایی که براساس دستور رئیس دولت‌های زیر مجموعه بریتانیا تولید گردد.

شورا (واحد نظارتی آن) مسئول ارائه تعاریف، مفاهیم، روش‌شناسی‌ها، طبقه‌بندی‌ها و... مربوط به آمارهای رسمی است و همچنین بر کیفیت تولید آنها نظارت می‌کند.

آمارهای ملی

واحد نظارتی زیرمجموعه شورا کدهای اجرایی فعالیت‌های آماری را تعریف می‌کند و آن دسته از آمارهایی که این کدها را رعایت کنند آمار ملی خواهند بود. واحد نظارتی مسئول بررسی تطبیق کدها، بازنگری در کدها، ارزیابی تداوم تطبیق فعالیت‌های آماری با کدها، ارزیابی مجدد و... است. دسترسی پیش از انتشار دولت به آمارها تابع مقرراتی است که در یک دستور اجرایی توسط کابینه تهیه می‌شود.

شورا دست‌کم هر سال یک‌بار فهرست آمارهای ملی را منتشر می‌نماید.

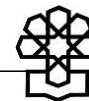
تولید آمار

آمارهای انگلستان توسط بازوی اجرایی شورا تولید می‌شود. برای سایر کشورهای زیرمجموعه بریتانیا شورا بدون اجازه دولت مربوط اجازه تولید و انتشار ندارد.

آمار شاخص قیمت‌های خرده‌فروشی (که پیش از این توسط وزارت اقتصاد تولید می‌شد) توسط شورا تولید و هر ماه منتشر می‌شود. شورا قبل از اعمال هرگونه تغییر در شاخص باید با مشورت بانک انگلستان مطمئن شود که تغییر ساختاری معناداری رخ نداده باشد که به زیان دیدن سهام‌داران بازار سرمایه منجر خواهد شد. در صورتی که چنین باشد باید تغییرات را با تأیید وزارت اقتصاد انجام دهد.

سایر فعالیت‌های آماری

شورا می‌تواند خدمات آماری در هر یک از مراحل تولید، پردازش، ارزیابی و... به اشخاص حقیقی یا حقوقی ارائه دهد. همچنین می‌تواند تحقیقات آماری را تشویق یا مساعدت کند. همچنین هرکدام از وزرا می‌توانند بنا بر دستور فعالیت‌های آماریشان را به شورا تفویض نمایند.

سرشماری‌ها

سرشماری‌ها توسط بازوی اجرایی شورا انجام می‌شود.

سایر فعالیت‌ها

شورا به‌طور سالیانه (بلافاصله پس از اتمام هر سال مالی) گزارش‌هایی درباره برنامه‌های خود، نحوه اجرا و یافته‌ها و فعالیت‌های آتی به پارلمان ارائه می‌کند. در عین حال در هر زمانی هم حسب ضرورت می‌تواند گزارش‌هایی درباره انجام وظایف خود را ارائه نماید.

شورا دست‌کم یک‌بار در سال گزارش عملکرد خود را به پارلمان ارائه می‌کند و سپس آن را انتشار عمومی می‌دهد.

اگر دبیر هیئت دولت خطایی در کارایی فعالیت‌های شورا تشخیص دهد می‌تواند آن را به شورا گوشزد کند و درباره جهت‌گیری مناسب مشورت دهد.

سازماندهی و مدیریت (نظام آماری)

آمارشناس ارشد در واقع مدیر اجرایی شورا است و در عین حال سخنگوی نظام آماری و نماینده نظام آماری در مجامع بین‌المللی.

رئیس بخش نظارتی شورا وظیفه تعریف کدهای اجرایی فعالیت‌های آماری و تطبیق فعالیت‌ها با آنها و ارائه لیست آمارهای ملی را برعهده دارد.

دو مدیر هیچ‌گونه مداخله‌ای در فعالیت‌های متقابل ندارند. به‌خصوص آمارشناس ارشد هیچ مداخله‌ای در ارزیابی نظارتی آمارها ندارد. همچنین شورا باید مطمئن شود که هیچ یک از کارکنان فعال در تولید آمار در ارزیابی آمارها نقش نداشته باشند.

شورا می‌تواند کمیته‌هایی برای انجام وظایف خود یا دریافت نظرات مشورتی تشکیل دهد.

۲-۵. ایران

۲-۵-۱. ساختار نظام آماری

درباره ساختار نظام آماری ایران و آسیب‌شناسی آن مطالعات متعددی ازجمله در مرکز پژوهش‌های مجلس انجام شده است. شاکله اصلی نظام آماری ایران را مرکز آمار ایران و شورای عالی آمار تشکیل می‌دهد. با این حال، علاوه بر دفاتر منطقه‌ای (استانی) مرکز آمار،^۱ دستگاه‌های دولتی و عمومی غیردولتی نیز در بخشی از تولید و انتشار آمارهای کشور نقش دارند. بر این اساس می‌توان نظام آماری ایران را نیمه‌متمرکز در نظر گرفت. با این حال، یک چالش اصلی در نظام آماری کشور که منجر به آن شده است

۱. مرکز آمار ایران دارای شعبات استانی نیست، ولی سازمان برنامه و بودجه استانها وظایف آمارگیری‌های استانی مرکز آمار ایران را انجام می‌دهند.

برخی بر این عقیده باشند که کشور حتی از دو نظام آماری متفاوت پیروی می‌کند، نقش بانک مرکزی است که بخش آماری آن در عمل بسیاری از فعالیت‌های آماری مربوط به آمارهای بنیادی نظیر حساب‌های ملی و شاخص‌های قیمتی را به موازات مرکز آمار ایران انجام می‌دهد و عموماً هم از جانب سیاستگذاران، کارشناسان و استفاده‌کنندگان از آمار مورد اقبال واقع می‌شود.

در ایران مرکز آمار ایران به‌عنوان یک سازمان مستقل (براساس تصریح قانون تأسیس مرکز آمار ایران) و معاونت سازمان برنامه و بودجه است و رئیس آن توسط رئیس این سازمان تعیین می‌شود. نهاد شورای عالی آمار هم ساختاری کاملاً دولتی داشته و اعضای آن را عمدتاً معاونان وزارتخانه‌های مختلف تشکیل می‌دهند.

۲-۵-۲. قانون آمار

در ایران قانونی با عنوان قانون آمار وجود ندارد و آنچه مبنای عمل است قانون تأسیس مرکز آمار ایران (۱۳۵۳) و برخی قوانین پراکنده دیگر است. این موضوع را می‌توان یکی از ضعف‌های مهم زیرساختی نظام آماری در نظر گرفت. در ادامه به بررسی محتوای اصلی قانون مذکور پرداخته می‌شود:

الف) کلیات

- تعاریف

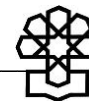
- سرشماری
- آمارگیری نمونه‌ای
- آمارگیری جاری
- محاسبات ملی
- شاخص قیمت
- قالب آماری
- خدمات آماری

- تأسیس مرکز آمار ایران و نحوه انتصاب رئیس آن

ب) وظایف و اختیارات مرکز آمار ایران

- نحوه انجام سرشماری
- همکاری دستگاه‌ها در اجرای سرشماری
- تکلیف قانونی به پاسخ‌دهندگان برای همکاری با آمارگیران مرکز آمار
- تأکید بر محرمانه بودن اطلاعات اشخاص
- تبعیت دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی از تعارف، مفاهیم، روش‌ها، معیارها و طبقه‌بندی‌های مرکز آمار ایران

- تکلیف دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی به ارائه اطلاعات مورد احتیاج به مرکز آمار ایران

ج) شورای عالی آمار

- اعضای شورا (رئیس سازمان برنامه و بودجه، معاونان وزارتخانه‌های مرتبط، قائم مقام بانک مرکزی، معاون سازمان امور اداری و استخدامی و رئیس مرکز آمار ایران)
- وظایف شورا (تعیین سیاست‌های کلی، تعیین اولویت‌های آماری، بررسی مسائل آماری دستگاه‌ها و...)
- الزام تبعیت دستگاه‌ها از مصوبات شورا

۳. جمع‌بندی: آسیب‌شناسی قانون آمار ایران با توجه به توصیه‌های سازمان ملل و قوانین کشورهای منتخب

در این گزارش ابتدا توصیه‌های سازمان ملل درباره تنظیم قانون آمار کشورها بررسی شد و سپس نظام آماری و قوانین چهار کشور ژاپن، هلند، کره جنوبی و انگلستان به منظور بررسی تطبیقی مورد مطالعه قرار گرفت. در ادامه نیز قانون ایران بررسی شد تا در تطبیق با قوانین کشورهای منتخب و نیز توصیه‌های سازمان ملل زمینه لازم برای آسیب‌شناسی قانون مذکور فراهم گردد. در اینجا نیز مهم‌ترین دستاوردهای معطوف به آسیب‌شناسی مذکور به‌طور خلاصه ارائه می‌شود.

۳-۱. تعریف آمارهای رسمی

در قانون مرکز آمار ایران برخلاف توصیه سازمان ملل، قانون کشور ژاپن به‌صورت صریح و قوانین کشورهای کره جنوبی و هلند، آمار رسمی تعریف نشده است. در ژاپن واحدهای اجرایی تهیه‌کننده آمار تعریف شده و بیان شده که آماری که توسط این نهادها (و البته با تعریف رابطه آنها با کل نظام آماری) تهیه می‌شود، آمار رسمی است. در کره جنوبی لیست آمارهای منتخب و آمارهای عمومی و نحوه تعیین آنها و نیز لیست واحدهای آماری منتخب تعریف و آمارهای تولیدی آنها به‌طور ضمنی رسمی تعریف شده است.

در انگلستان آمارهای رسمی و آمارهای ملی از یکدیگر تفکیک شده است. در این کشورها همه آمارهای تولیدی ادارات دولتی رسمی هستند، اما تنها آن دسته از آمارها که کدهای اجرایی فعالیت‌های آماری مورد نظر نهاد ناظر را رعایت کرده باشند، آمار ملی هستند. در این کشور نیز لیست آمارهای ملی هر سال توسط نهاد ناظر اعلام می‌شود نه آمار رسمی.

۳-۲. نهادها و واحدهای اجرایی و نظارتی آماری

در قانون تأسیس مرکز آمار ایران، مرکز آمار ایران به‌عنوان واحد مرکزی آمار ایران به‌صورت یک نهاد

کاملاً دولتی و جزئی از سازمان برنامه و بودجه تعریف شده است. درباره واحدهای آماری دستگاه‌ها صرفاً در حد الزام به ارائه آمار توسط آنها به مرکز آمار، پیروی از استانداردهای مرکز آمار ایران و کمک در اجرای سرشماری‌ها نقش تعریف شده است. درباره مقایسه نهادها و واحدهای اجرایی آماری ایران با کشورهای منتخب و توصیه‌های سازمان ملل نکات زیر قابل ذکر است:

- متمرکز یا غیرمتمرکز

در جهان هر دو نوع سیستم متمرکز و غیرمتمرکز آماری تجربه شده است. در سیستم غیرمتمرکز نظیر انگلستان، ژاپن و کره جنوبی واحدهای اجرایی آماری دستگاه‌ها (عمدتاً وزارتخانه‌ها) در عمل وظیفه جمع‌آوری و استفاده از آمارها را انجام می‌دهند. در هلند سیستم متمرکز آماری حاکم است. در ایران می‌توان بیان کرد که نظام آماری نیمه‌متمرکز است. در کشورهای ژاپن و کره جنوبی واحدهای اجرایی تولیدکننده و منتشرکننده آمارهای رسمی باید مجوزهای لازم برای قرارگیری در لیست و تهیه آمارها را از نهاد مرکزی آمار اخذ نمایند یا نهاد مرکزی آمارها از آنها بخواهد که آمار مشخصی را تولید و منتشر نمایند. در انگلستان نهاد ناظر از نهادهای مجری نظام آماری تفکیک شده و نهادهای اجرایی باید کدهای اجرایی فعالیت آماری تهیه شده توسط نهاد ناظر را رعایت کنند. در ایران علی‌رغم تأکید بر پیروی از استانداردهای مرکز آمار ایران، واحدهای اجرایی در عمل نیازی به اخذ مجوز از مرکز آمار ایران برای انجام فعالیت‌های آماری (بجز آمارهای ثبتي که جزئی از ذات فعالیت واحد است و در همه جای دنیا نیازی به اخذ مجوز نیست) ندارند.^۱ از طرف دیگر، این سؤال وجود دارد که چه نهادی بر کیفیت آمارهای خود مرکز آمار ایران نظارت می‌کند؟ در ژاپن انجام نمونه‌گیری‌های آماری توسط واحدهای اجرایی نیز نیازمند اخذ مجوز از نهاد مرکزی آمار است. نهاد مرکزی آمار نقش هماهنگی در آمارها از جمله در آمارهای بنیادی نظیر حساب‌های ملی (نظیر ژاپن) را دارد.

- خصوصی یا دولتی

عمده نهادهای مرکزی آماری در جهان دولتی یا نیمه‌دولتی هستند. در ایران و کره جنوبی کاملاً دولتی است، اما در هلند و ژاپن نهادهای مشخصی وجود دارند که بودجه دولتی دارند، اما در چارچوب قانونی مجزایی نسبت به نهادهای دولتی فعالیت می‌کنند که به آنها اجازه فعالیت نظیر واحدهای خصوصی می‌دهد. در ایران مرکز آمار ایران جزئی از سازمان برنامه بودجه است و رئیس آن توسط رئیس سازمان تعیین می‌شود. سازمان ملل انتصاب رئیس توسط رئیس‌جمهور به مدت ۵ سال را توصیه کرده و جایگزین‌هایی نظیر «توسط نخست‌وزیر»، «توسط مجلس»، «با پیشنهاد شورای آمار و انتصاب رئیس‌جمهور» و «تعیین یکی از وزرا توسط رئیس‌جمهور به‌عنوان رئیس نهاد آمار» معرفی شده است.

۱. طبق مقررات موجود آمارگیری‌های نمونه‌ای در صورتی که به تأیید مرکز آمار ایران نرسد از اعتبار لازم برخوردار نیستند.

در ژاپن نهاد آماری جزئی از وزارت امور اقتصادی و ارتباطات است و وظایف نهاد مرکزی آمار بین چند نهاد زیرمجموعه این وزارتخانه (دفتر آمار، دفتر برنامه‌ریزی (استاندارد آمار)، مرکز ملی آمار و مؤسسه آموزش و تحقیقات آماری) توزیع شده است. در کره جنوبی وزارت استراتژی و مالیه اعضای کمیسیون آمار از جمله رئیس آن را تعیین می‌کند که رئیس نظام آماری هم محسوب می‌شود. در هلند نهاد آماری تحت قانون نهادهای اجرایی مستقل هلند فعالیت می‌کند، اما بودجه خود را از وزارت امور اقتصادی دریافت و رئیس آن هم توسط وزیر تعیین می‌گردد. در انگلستان نهاد مرکزی آمار ذیل شورایی که به پارلمان پاسخگو است فعالیت می‌کند.

۳-۳. برنامه کاری، تقویم و گزارش سالیانه

بنابر توصیه سازمان ملل و تصریح قوانین کشورهای منتخب ارائه برنامه‌های کوتاه‌مدت (یک‌ساله) و پنج‌ساله (میان‌مدت) و همچنین گزارش عملکرد یک‌ساله جزئی از روال‌های معمول و جزئی از قانون آمار کشورها محسوب می‌شود. با این حال، این موضوع در قانون تأسیس مرکز آمار ایران دیده نشده است. تنها در بخش (ج) و قسمت مربوط به شورای عالی آمار یکی از وظایف این نهاد، تدوین سیاست‌ها منظور شده است.

۳-۴. شورای آمار

به‌طور کلی شورای آمار نقش مشورتی برای نهاد آماری، رئیس آن یا وزیر و... را دارد. اعضای آن توسط رئیس نهاد آماری یا به پیشنهاد او یا توسط وزیر یا... تعیین می‌شوند. در ایران هم نقش شورا پررنگ‌تر از بسیاری کشورهاست. در واقع بسیاری از امور مربوط به هماهنگی میان واحدهای آماری که در قوانین کشورها چارچوب آن تعیین می‌شود در قانون تأسیس مرکز آمار ایران به شورای عالی آمار واگذار شده است که البته تا کنون عملکرد مناسبی در این زمینه نداشته و می‌توان این موضوع را یکی از ضعف‌های قانونی ایران در نظر گرفت. علاوه بر این جای خالی متخصصان در کنار متولیان دولتی در این شورا دیده می‌شود.

در انگلستان که شورا نقش محوری در نظام آماری آن دارد و عملاً نهادهای اجرایی و نظارتی آماری ذیل آن فعالیت می‌کنند، اعضای شورا از میان خبرگان انتخاب می‌گردند و ترکیب این شورا از میان واحدهای آماری دولتی نیست. در واقع واحدهای مذکور همگی عضو نهاد خدمات آماری دولتی هستند که رئیس آن به‌عنوان آمارشناس ارشد خود یکی از اعضای اجرایی شورای آمار است. الگوی انگلیس می‌تواند آموزنده باشد از این نظر که اولاً در آن شورا یک نهاد بالادستی در نظام آماری نه یک نهاد مشورتی ذیل یا در کنار نهادهای اجرایی آمار که به الگوی ایران نزدیک است و ثانیاً همیشه اختلاف نظری بین اینک‌ها آیا باید شورا مرکب از خبرگان باشد یا دستگاه‌های اجرایی وجود داشته است و هر کدام از دو سناریو مزایا و

معایب خود را دارد. مهم‌ترین مزیت عضویت خبرگان استقلال نظام آماری و مهم‌ترین مزیت عضویت دستگاه‌ها مرتبط بودن آمارهاست. در الگوی انگلیس با تعریف نهاد خدمات آماری دولتی (GSS) و عضویت رئیس آن که نفر اول نظام آماری در حوزه اجراست در شورا و دبیری آن، این موضوع حل شده است.

۳-۵. داده‌های ثبتی و اشتراک‌گذاری آمار

در قانون کره جنوبی و ژاپن داده‌های آماری ثبتی تعریف شده است و تقریباً در قانون همه کشورها اشتراک‌گذاری آنها به خصوص به نهاد آماری دارای الزام قانونی است مگر با عذر موجه و به خصوص مسائل مربوط به محرمانگی که در آن نیز به عنوان مثال در کره جنوبی الزام شده است که در این موارد نیز با تفاهم دو طرف شرایط نگهداری و استفاده داده‌ها تعیین و با آن شرایط ارائه گردد. در قوانین کشورها بر لزوم استفاده صرفاً به منظورهای آماری و توسط افراد مشخص تأکید شده است.

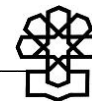
در ایران نیز براساس ماده (۹) قانون تأسیس مرکز آمار ایران آمده است که «وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکت‌های دولتی با انجام آمارگیری‌های جاری مکلفند هر نوع اطلاعات آماری که مورد احتیاج باشد در اختیار مرکز آمار ایران بگذارند». با این حال دو نکته در این رابطه اهمیت دارد که لازم است ذکر شود. اول اینکه این ماده صرفاً همکاری سایر دستگاه‌ها با مرکز آمار را الزام کرده است. این درحالی است که بسیاری از واحدهای آماری دستگاه‌ها خود برای تولیدات آماریشان به داده‌های آماری سایر دستگاه‌ها نیاز دارند، اما این موضوع در قانون نادیده گرفته شده است. به عبارت دیگر موضوع اشتراک‌گذاری داده‌ها و آمارها صرفاً یک موضوع بین مرکز آمار و سایر واحدهای آماری نیست، بلکه برای همه واحدهای آمارهای مطرح است. دوم آنکه علی‌رغم الزام قانونی در این ماده، ضمانت اجرایی آن مشخص نیست. در کشورهای مذکور برای تخلف از این موضوع جرائم مشخصی تعیین شده است.

۳-۶. داده‌های ناشناس (محرمانگی آمارهای شخصی)

ارائه داده‌ها به نحوی که ارائه‌دهنده (پاسخ‌دهنده آن) قابل شناسایی نباشد جزئی از قوانین کشورهای ژاپن، هلند و کره جنوبی است. در هلند قانون مجزایی برای این موضوع (که موضوعی فراتر از نهاد آماری است و همه دستگاه‌های تولیدکننده و استفاده‌کننده آمارهای ثبتی و پرسشنامه‌ای را دربرمی‌گیرد) تحت عنوان «قانون حمایت از داده‌های شخصی» وجود دارد. در ایران مقررات مشخصی برای این موضوع وجود ندارد. در ایران صرفاً بر محرمانه بودن آمارهای شخصی تأکید شده است و مقررات اجرایی آن پیش‌بینی نشده است.

۳-۷. جرائم

در قوانین کشورهای منتخب جرائمی نظیر زندان و جریمه مالی برای افرادی که از ارائه آمار خودداری

کنند، آمار غلط بدهند، در آمار دستکاری کنند، از اطلاعات شخصی سوءاستفاده کنند، از همکاری با نهادهای آماری سرپیچی کنند (حقیقی یا حقوقی) پیش‌بینی شده است. در ایران خلأ قوانین مربوط به این موضوع کاملاً ملموس است.

۸-۳. الزامات قانونی مربوط به تولید و انتشار آمار در سایر قوانین

یکی از چالش‌های نظام آماری ایران پراکندگی قانونگذاری در ایران است. به این صورت که در قوانین مختلف دستگاه‌های اجرایی ملزم به تولید و انتشار آمارهای متفاوتی می‌شوند و دستگاه‌ها براساس آن اقدام به تولید و انتشار بدون پیروی از استانداردهای آماری مورد تأیید نهاد هماهنگ‌کننده نظام آمار می‌کنند. در قانون کره جنوبی این موضوع در قانون مورد توجه واقع شده و تصریح شده است که «هرگونه ارائه لایحه قانونی یا مقرراتگذاری جدید یا پیشنهاد اصلاح و لغو قوانین و مقررات موجود توسط دستگاه‌های دولتی که مستلزم جمع‌آوری، انتشار و استفاده از آمار باشد باید با مشورت رئیس مرکز آمار کره (کمیسونر) انجام گردد». همچنین در جرائم نیز هرگونه اقدام در جهت موارد فوق بدون مشورت با نهاد آماری حتی به حکم قانون مشمول جریمه شده است.

۹-۳. ارتباط با نهادهای بین‌المللی

ارتباط با نهادهای بین‌المللی (نظیر سازمان ملل و صندوق بین‌المللی پول و اتحادیه اروپا برای کشورهای اروپایی) یکی از اجزای قانون آمار برخی از کشورهاست. در قانون آمار هلند با توجه به قانون روابط مالی خارجی نهاد آمار ملزم به ارائه آمار لازم به بانک مرکزی برای ارائه به نهادی که طرف تعامل بانک هستند (نظیر صندوق بین‌المللی پول) شده است.

۱۰-۳. ارزیابی کیفیت آمارها

در قانون کره جنوبی نظامی برای ارزیابی کیفیت آمارها در نظر گرفته شده است که شامل خود ارزیابی واحدهای آماری، ارزیابی توسط نهاد مرکزی آمار، ارزیابی منظم و ارزیابی موردی است. در انگلستان نهاد نظارتی مستقل از نهادهای اجرایی نظام آماری است. نهاد ناظر مقرراتگذار است و کدهای اجرایی فعالیت آماری را تعریف کرده و تطبیق فعالیت‌ها با آنها را ارزیابی می‌کند که در صورت تطبیق آمار مذکور در فهرست آمار ملی ثبت می‌شود. در قانون ایران سیستمی برای ارزیابی کیفیت آمارها تعریف نشده است.

۱۱-۳. مقررات دوره انتقال

یکی از نکات جالب مربوط به قوانین کشورهای منتخب تعیین مقررات مربوط به دوره انتقال از قانون

قبلی به قانون جدید است که تکالیف اجرایی دستگاه‌ها را برای اجرا شدن قانون جدید آمار مشخص می‌کند. این موضوع نیز در قانون تأسیس مرکز آمار ایران پیش‌بینی نشده است.

منابع و مأخذ

۱. مرکز پژوهش‌های مجلس (۱۳۹۸)، «آسیب‌شناسی نظام آماری و ارائه پیش‌نویس قانون نظام آماری ایران»، طرح پژوهشی.
2. Booth, Lorna (2009), "The UK system of official statistics", UK House of Commons, Library.
3. Japan's Statistics Act, Act No. 53 of May 23, 2007.
4. Korea STATISTICS ACT, Act No.10196, Mar. 31, 2010.
5. Netherland's Autonomous Administrative Authorities Framework Act Valid from 01/01/2015 to the present.
6. Netherland's Personal Data Protection Act1, Passed 15.02.2007, RT I 2007, 24, 127, Entry into force 01.01.2008.
7. Source: Statistics Bureau, Ministry of Internal Affairs and Communications, <http://www.stat.go.jp/english/info/guide/2017guide.html#p0101>.
8. Statistics Netherlands Act, Effective from 01 January 2017.
9. UK House of Comoms (2006), "Independence for Statistics", Treasury Committee.
10. UK Statistics and Registration Service Act, 2007.
11. United Nations (2003), "Handbook of Statistical Organization, Third Edition: The Operation and Organization of a Statistical Agency", Department of Economic and Social Affairs, Statistics Division, Studies in Methods.
12. United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Statistics Division.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۶۶۱۶

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: آسیب‌شناسی نظام آماری کشور ۵. مطالعه تطبیقی قانون آمار در کشورهای منتخب و توصیه‌های سازمان ملل

نام دفتر: مطالعات اقتصادی (گروه اقتصاد کلان و مدلسازی)

تهیه و تدوین‌کنندگان: سیدهادی موسوی نیک، جعفر عسگری

ناظران علمی: ابوالمحسن والی‌زاده، محمدرضا عبداللهی

اظهار نظرکنندگان خارج از مرکز: محمدرضا دوست محمدی، ابوالفضل خاوری نژاد

ویراستار تخصصی: موسی شهبازی غیائی

واژه‌های کلیدی:

۱. نظام آماری
۲. قانون آمار
۳. سازمان ملل
۴. استقلال
۵. کیفیت آمار
۶. آمار رسمی
۷. شورای آمار
۸. مرکز آمار

تاریخ انتشار: ۱۳۹۸/۷/۶